

Bona Pasqua!

En el 50è aniversari, la Comunitat de Sant'Egidio ens presenta testimonis de resurrecció.
El seu president, Marco Impagliazzo, reflexiona sobre aquest mig segle de vida.

P 4-5, 14

Pensant-ho millor

Església del segle XXI

Núria Gispert
Voluntària
de Braval

El 13 de març passat, es van complir cinc anys de la proclamació com a Sant Pare del papa Francesc. Vull recordar les seves paraules en la seva primera entrevista-intervenció que va tenir lloc el 19 d'agost: «Busquem ser una Església que troba camins nous.» Des de llavors ha anat parlant i actuant per situar l'Església al segle XXI. La seva definició d'Església segueix la que va fer el Concili Vaticà II: «Comunitat de persones aplegades per Crist i guiades per l'Esperit, amb una bona notícia per al món.» Aquesta definició ens porta a construir un món més digne, més fratern, més humà. És l'opció i el compromís per la promoció de les persones en el món. És sortir de nosaltres mateixos i que el goig, l'esperança i les angoixes dels altres siguin les nostres. És la denúncia de les estructures, per buscar un nou ordre social. Ser cristià és establir un diàleg de la comunitat cristiana amb la societat. Algunes persones han perdut la seva fe perquè han anat directe a Déu sense passar pels germans. La tasca de l'Església presenta el projecte del Regne de Déu sent pobres i vivint enmig d'ells i també

perquè els problemes del món ens afecten. Problemes com l'atur, la fam, la guerra, la soledat de les persones grans com també de les persones joves, la manca d'habitatge, etc. Els cristians i les cristianes hem de sortir de les esglésies, hem de sortir al carrer. Els crits dels exclosos estan als carrers, els crits dels exclosos estan inserits en la societat. Hem de treballar braç a braç per recuperar l'essència de l'Església. Si això es compleix, el que fem és ajudar-los a créixer perquè visquin com a persones, cosa que els farà més autònoms i també els podrem potenciar el talent moltes vegades amagat. Si treballem plegats amb constància i fermesa ajudarem a fer un món sense exclosos. I així es complirà que «si tots els homes són fills de Déu, per tant, d'un mateix Pare», la igualtat fonamental entre tots serà cada vegada més reconeguda. Com a cristians desprenguem-nos de luxes inútils, d'ostentacions buides i de comoditats fútils i així construirem una societat més justa, més lliure i més responsable.

L'EFEMÈRIDE DE LA SETMANA

Dia 3 d'abril del 1493: els Reis Catòlics reben Cristòfol Colom, retornat d'Amèrica a Sant Jeroni de la Murtra.

Zoom

Eduard Brufau

L'abadia de Sant Denis, als afores de París, recuperarà l'aspecte original del segle XIII; se'n reconstruirà un dels grans campanars gòtics, que va ser desmuntat fa 150 anys a causa del mal estat en què es trobava. La reconstrucció, que començarà els propers mesos, serà possible gràcies a l'acord a què han arribat l'Església i l'Estat francès. L'abadia de Sant Denis és famosa per ser un dels primers exemples d'arquitectura gòtica i per acollir les tombes dels antics reis de França.

La setmana
en tuits

Elisabetta Piqué @bettapique

Corresponsal de «La Nación» al Vaticà
Necessitem joves profetes, però compte, mai no seran profetes si no agafen els somnis dels vells o, millor encara, si no fan somiar els vells! @Pontifex_es a 300 joves que participen des d'avui al pre-Sínodo #Synod2018

Andrea Tornielli @Tornielli

Coordinador de Vatican Insider
La carta de Ratzinger, Viganò ha dimitit @vatican_it

Jordi Aguilera @JordiAguileraC

Periodista. Espai Internet
Mor Stephen Hawking, als 76 anys. Gran científic i divulgador, que va saber arribar a tothom malgrat la malaltia de l'ELA que l'afectava des dels 21 anys. Cap limitació no li va impedir mai deixar de crear polèmica ni defensar amb fermesa les seves teories

Helena Maleno Garzón @HelenaMaleno

Periodista especialitzada en tràfic de persones
Ja ningú no pot negar-ho: a Europa hi ha un procés polític de criminalització contra els qui defensem els Drets Humans. Tota la meua solidaritat

Pilar Rahola @RaholaOficial

Col·laboradora de diversos mitjans de comunicació
Avui arriba a les llibreries el meu estudi-denúncia sobre la brutal persecució de les comunitats cristianes ancestrals, violentades, perseguides i assassinades. S.O.S. Cristians

Escollat a Ràdio Estel

Ignasi Miranda
Coordinador d'Informatius

La investidura

El debat d'investidura al Parlament, on Jordi Turull no va ser elegit en primera votació (65 vots en contra, 64 a favor i 4 abstencions), va ser molt present el dijous 22 de març. Els informatius es van allargar fins a les 22.15, quan havia acabat ja la votació. En el programa *El Mirador de l'actualitat*, de 18.00 a 18.30, el periodista i exdiputat Josep Maria Balcells va qualificar el discurs del candidat de «molt pla, sense entusiasme i sense capacitat d'engrescar». I l'antropòleg i marista Lluís Serra, davant la citació de Turull i altres dirigents independentistes per a l'endemà al Suprem, va denunciar que «l'Estat no està jugant net», i va lamentar que «la investidura estigui condicionada per una instància judicial». I el divendres 23, a la primera hora de la *Fórmula Estel*, l'analista polític Marc Pérez va destacar que «el procés, com l'havíem viscut els últims anys, probablement s'ha acabat», sobretot perquè «la CUP va desactivar el ple mitja hora abans». I a la tarda, novament a *El Mirador*, el president de la Lliga Espiritual de Montserrat, Carles Armengol, el periodista Salvador Aragonés i el polític Guillem Pursals van analitzar la situació de Turull.

Editorial

Neix la Càtedra Josep Pont i Gol

L'Església catalana rep un regal de Pasqua: el 14 de març passat es va inaugurar la Càtedra de Teologia pastoral Josep Pont i Gol. Ha estat una iniciativa dels bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense per tal de construir un espai de reflexió pastoral fonamentat en el discurs teològic per als temps actuals. La Càtedra dona continuïtat al Centre d'Estudis Pastorals, una institució que va contribuir decisivament a la posada al dia dels preveres catalans en els anys posteriors al Concili Vaticà II. El primer director és el Dr. Daniel Palau i Valero, rector de Corbera (bisbat de Sant Feliu de Llobregat) i professor de la Facultat de Teologia que va dibuixar els nou eixos d'aquesta nova institució: la qüestió del llenguatge que ens remet a la importància de poder revitalitzar el diàleg amb tants interlocutors que, per

la incomprensió dels termes i els continguts queden allunyats i distants de la fe; la pregunta pel sentit (clau, definitiva, reveladora de la pròpia identitat); la confessió de la fe que ha de ser proposada com una invitació clara; la conversió pastoral com una necessitat conscient i volguda d'arribar a la vida d'aquells que viuen als marges de la història per a construir amb ells el Regne de Déu; les perifèries, un accent vers el qual el papa Francesc sol·licita una pastoral encarnada; la comunicació que ens remet amb força avui al món dels *mass media*: el valor del testimoni com a factor de credibilitat i de proposta de l'Evangelí; la urbanitat: la reflexió pastoral ha de créixer per ser de debò una proposta evangelitzadora que culturalment sigui significativa en aquests nous espais

comuns; la diocesaneïtat que teixeixi llaços de relació sinodal per a una major corresponsabilitat en la missió i la cultura vocacional una oportunitat de reconèixer la importància de la transmissió de la fe a les noves generacions i la instància per incidir en una estima profunda vers totes les vocacions al si de l'Església. El Dr. Armand Puig, rector de l'Ateneu Sant Pacià va glossar la figura de l'arquebisbe Josep Pont i Gol (Bellpuig, Urgell, 1907 - Solsona, 1995) a qui va definir com un home de pla, d'horitzons amplis. Participà al Concili Vaticà II i treballà per la difusió en català dels seus textos i que marcà el seu estil pastoral: obert, dialogant, proper, renovador, evangelitzador i participatiu. Un estil que desitgem per a la Càtedra de Teologia Pastoral que porta el seu nom. Bona Pasqua!

La redacció us proposa

Formació litúrgica
Entrevista a Gabriel Seguí, director de l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona
P 8

Viure la Pasqua
Pistes per aprofundir i celebrar la Setmana Santa
P I-IV

Església dels màrtirs
Egipte dedica un temple als cristians decapitats a Líbia el 2015
P 11-12

Orgue recuperat
La basílica dels Sants Just i Pastor restaura un instrument únic
P 22-23

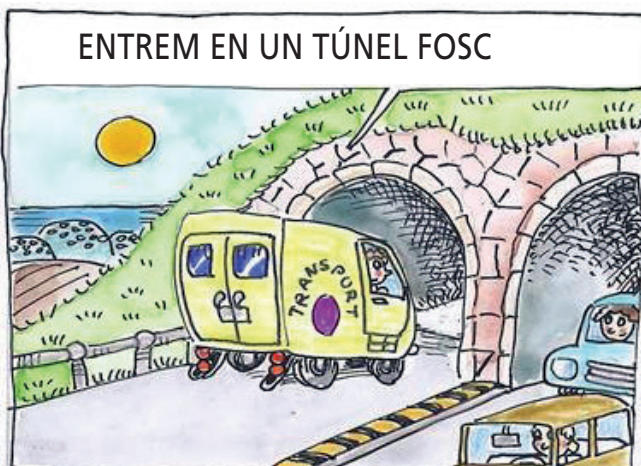
Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe de Mallorca

La fe que desfà la indiferència

Amb l'alegria del Crist ressuscitat als llavis i al cor, els cristians celebrem el dia més gran de l'any, la Pasqua, el pas de la mort a la vida. L'experiència dels apòstols recull el que moltes vegades hem proposat: l'encontre amb Crist ressuscitat. Aquesta és la novetat de la predicació apostòlica, l'anunci del qui ha canviat el curs de la història i li ha donat una orientació decisiva. Jesús no ha estat acceptat per tothom, ha estat perseguit, ha mort a la creu després d'una lenta i dolorosa agonia. Així s'ha identificat plenament amb els homes i les dones de tots els temps que han estat i són víctimes de la violència i la injustícia. Com a testimonis del Ressuscitat, els apòstols són les pedres fonamentals de l'Església. La fe de la primera comunitat de creients es fonamenta en el testimoni d'homes concrets, coneguts dels cristians. El nostre món i la complexitat de situacions humanes i inhumanes que vivim necessiten avui un anunci que ompli els cors de goig i de confiança. Ja podem tenir les conviccions ben clares i conèixer bé els continguts, però cal saber arribar a les persones i comunicar-los la bona notícia de la Resurrecció del Senyor, com ho van fer en altre temps Pere i els apòstols. Circumstàncies noves reclamen l'ardor d'una fe que desfaci la indiferència, la ignorància i la decepció, i obri els cors a l'encontre amb el Senyor per l'experiència que es comunica gràcies a un veritable testimoni cristià. Pensem que es tracta de donar a la vida humana la nova i completa dimensió que li correspon, la que descobreix i apropa a Déu, la que s'obre a l'amor als altres, la que fa veure amb els ulls de la fe la nova presència del Ressuscitat, el nostre amic de ruta. Aquesta renovació personal i interior necessita ser completada per la consegüent transformació social feta a la llum de l'Evangelí. Per això, plens d'esperança, podem estimular accions creatives, solidàries i valentes que promouen una nova mena de relacions fonamentades en els drets humans.

L'amistat que reconstrueix vides

La Marina, el Ramon i el Llorenç donen testimoni de com la irrupció vital de la Comunitat de Sant'Egidio va transformar-los les vides

Carme Munté

El Ramon Pujol té 57 anys, és de Berga, però viu a Barcelona des del 2013. Bé, més que viure, seria més adient dir malviure, perquè es va passar cinc anys dormint a redós de l'Estació del Nord de Barcelona. La Marina Tchamitchian té 26 anys i és de la ciutat siriana d'Alep, d'on va haver de fugir juntament amb la seva germana a causa de la guerra. L'any 2015 va arribar a Barcelona, on ha hagut, literalment, de començar de nou. I, finalment, el Llorenç Aymerich té 80 anys i tot i que és nascut a Girona, sempre ha viscut al barri del Raval de Barcelona. La soledat, aquesta xacra que fa estralls entre la gent gran, ha estat durant molts anys la seva companya inseparable.

Però què tenen en comú aquestes tres persones, de perfils i trajectòries vitals tan diferents? Evidentment, el fet de residir a Barcelona per circumstàncies diverses, però, especialment, el que tenen en comú és un recorregut vital marcat pel dolor i el patiment. Com Jesús, han carregat la seva creu, però també com Jesús han viscut la seva particular resurrecció. I tot plegat ha estat possible gràcies al fet que un dia, gairebé de forma casual, van conèixer la Comunitat de Sant'Egidio, aquesta entitat fundada fa cinquanta anys per l'historiador Andrea Riccardi a Roma i que a Catalunya es troba present a Barcelona, Tarragona i Manresa. El que mou la gran família de Sant'Egidio, formada a Catalunya per unes 2.000 persones, és l'amistat, i és aquesta amistat la que ha estat clau per a la vida dels nostres tres protagonistes.

«El més bonic va ser sentir com ens deien pel nom»

El comptador vital de la Marina Tchamitchian i de la seva família es va posar a zero l'any 2011 amb l'inici de la guerra de Síria, aquest país que s'ha convertit en un tauler d'escacs de la política internacional amb dramàtiques conseqüències per a la seva gent. L'any 2015 la Marina i la seva germana van decidir emprendre el camí de l'exili i, com que a Barcelona hi tenien un oncle, van arribar a casa nostra. «Els meus pares no volien marxar de casa», explica la Marina, «però la meua germana i jo havíem de sortir de Síria per tal de tenir un futur, per poder prosseguir amb els nostres estudis.» Un cop feta la carrera d'Econòmiques, la Marina volia fer un màster i a Síria era impossible. El seu futur, com el de tants joves sirians, passava per abandonar la seva terra. «Cap dels nostres amics d'Alep continua al país, tots n'han marxat.»

Però l'aterratge a una terra i una cultura diferents no va ser fàcil per a les dues joves sirianes. No es tractava només d'una llengua, d'una cultura, d'uns costums diferents, sinó també del fet de no trobar un lloc ni una comunitat on compartir la fe. «Nosaltres som armenis catòlics i vivim la fe amb

L'amistat caracteritza la vida de la Comunitat de Sant'Egidio.

molta intensitat, però a Barcelona no vam trobar gaire entusiasme en la pràctica religiosa ni de la família ni amb les persones que coneixiem. Vam passar un Nadal molt trist, ens sentíem perdudes», expressa la Marina. Fins que un dia els va arribar la invitació providencial d'assistir a un acte interreligiós a la Rambla del Raval de Barcelona en què van conèixer dos dels responsables de l'Escola de Cultura i Idiomes de la Comunitat de Sant'Egidio.

«Ens van convidar a assistir a la pregària *Morir d'esperança*, que es fa en record de les persones que moren al Mediterrani intentant arribar a Europa», recorda la Marina. En aquell moment, en aquella celebració, la Marina i la seva germana van trobar un lloc i

una comunitat on podien arrelar. «El més bonic va ser sentir com ens deien pel nom. Fins aleshores no havia estat així: en tots els tràmits només érem números, dues refugiades de Síria. En les dues hores que va durar la celebració tothom coneixia els nostres noms, ens deien pel nom.»

A partir d'aquí, les dues germanes sirianes s'han involucrat totalment en la vida i les activitats de la Comunitat de Sant'Egidio. Assisteixen a les pregàries i participen en diversos serveis amb els pobres. «Ha significat obrir els ulls a altres realitats. Jo vivia tancada en la meua problemàtica personal, i no m'adonava que hi ha molta gent que també s'ho passa malament.» La Marina està estudiant català per tal de reprendre els estudis universitaris,

però ahora ajuda molta altra gent. Així, és voluntària a l'Escola de la Pau i al Centre d'Acollida de la Comunitat de Sant'Egidio, on arriben moltes famílies sirianes, cadascuna d'elles carregada amb la seva pròpia motxilla de tristesa, dolor i sofriment. «Molta gent té l'esperança de tornar, però mentrestant queda com atrapada en aquests sentiments de dolor. Per això a les persones refugiades els costa integrar-se a la societat. Al Centre d'Acollida trobem un moment per assegurar-nos amb elles i parlar, mirar d'orientar-les, perquè coneguin els seus drets i els diferents serveis. Això les ajuda a trencar la paret, sortir d'elles mateixes i integrar-se a la ciutat.»

Ben bé, com han fet la Marina i la seva germana, que han aconseguit trencar aquesta paret que les separava del dia de la ciutat de Barcelona. No és que hagin perdut l'esperança de tornar a Síria, ben al contrari, però sí que volen tornar-hi preparades i formades. «Si tots els joves que han sortit de Síria treballen per millorar ells mateixos, en el futur tindrem joves preciosos per reconstruir el país.»

«Torno a ser una persona civilitzada»

La Marina, tot i ser voluntària del servei d'Amics del Carrer, no coneixia el Ramon Pujol, aquest senyor nascut a Berga i que, després de separar-se, va caure en l'alcoholisme. D'aquí, com sol passar, se'n van derivar molts altres

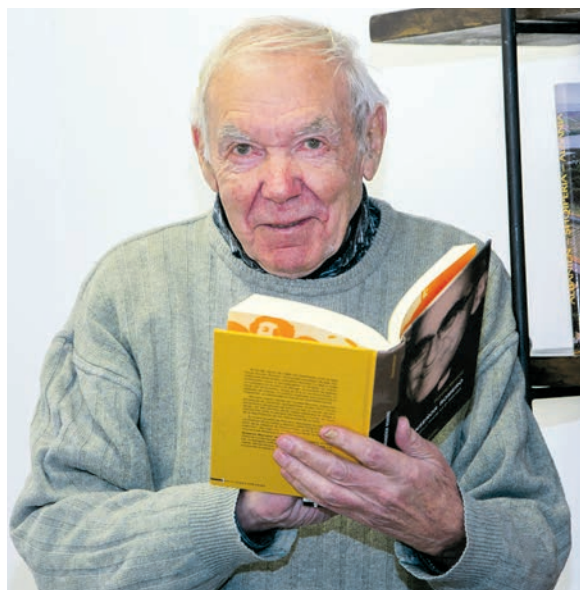
Festa final del Ramadà.

Fotos: Agustí Codinach

MARINA TCHAMITCHIAN

«Vivia tancada en la meua problemàtica i no m'adonava que hi ha molta gent que també s'ho passa malament»

LLORENÇ AYMERICH

«Em sentia molt sol, fins que vaig conèixer la Comunitat de Sant'Egidio»

RAMON PUJOL

«L'experiència al carrer és molt dura, et trobes sol, a la nit passes molta por i insegurat»

problemes: va perdre la filla, es va quedar sense feina, es va distanciar dels germans i va acabar al carrer. «Sempre penses que alguna cosa trobaràs, que és impossible que acabis al carrer, fins que un dia t'hi trobes.» Va arribar a Barcelona el 2013 i durant cinc anys va estar malvivint a l'Estació de Nord i voltants. «L'experiència de viure al carrer és molt dura, et trobes sol, no saps on dutxar-te, on menjar, a la nit passes molta por i insegurat.» Per a ell conèixer la Comunitat de Sant'Egidio també va ser una gran ajuda per superar aquell moment tan difícil.

«Cada dijous voluntaris de Sant'Egidio venien a l'Estació del Nord a repartir menjar i així va ser com ens vam acabar fent amics», explica el Ramon, que també va començar a anar els dissabtes a dinar al menjador de la Casa de la Solidaritat, al carrer Ataülf. «Menjàvem, ens acompanyaven, s'asseien amb nosaltres i xerràvem tot fent un cafè.»

Els fonaments que l'havien d'ajudar a deixar la beguda s'estaven assentant. Això, i el fet que va viure una experiència especialment traumàtica. «Durant un estiu vaig viure la mort d'un bon amic del carrer a causa de l'alcohol. Jo també estava força malament i em vaig dir que, si no hi posava remei, el pròxim seria jo.» Amb l'ajuda dels seus germans, el Ramon va començar la seva particular lluita contra l'alcohol.

Arribat a aquest punt, era important deixar el carrer, on l'alcohol i la droga estan a l'ordre del dia, i va començar a refugiar-se a les biblioteques, on llegia un llibre rere l'altre. Alhora, rebia també l'ajuda, l'acompanyament i l'amistat de la Comunitat de Sant'Egidio. Ara ha pogut regularitzar la seva situació, té una petita paga i viu en una habitació llogada. «Torno a ser una persona civilitzada», diu amb humor. «El proper 4 de juliol farà dos anys que no he pres ni una gota d'alcohol.»

Aquest ha estat el primer Nadal que no ha passat amb la Comunitat de Sant'Egidio, sinó amb els seus germans. «Estic molt content d'haver recuperat la relació amb els germans, però també he de dir que m'ha sabut

greu no haver pogut assistir al dinar de la comunitat.» Després de Setmana Santa s'incorporarà al programa Visca els Ancians de la Comunitat de Sant'Egidio, perquè hi ha molta gent sola, especialment al Raval, i el Ramon vol contribuir a fer-los una mica de companyia.

«Des d'aleshores ja no he tingut mai més por al Nadal»

La Comunitat de Sant'Egidio va oferir el Nadal passat fins a 1.300 àpats en els diversos dinars que organitza: set a Barcelona, dos a Tarragona i dos a Manresa. Aquests dinars han esdevingut una bona mostra gràfica de la gran família que s'aplega a redós de

Sant'Egidio: persones amb trajectòries i problemàtiques molt diverses, però que s'asseuen al voltant d'una mateixa taula per celebrar el Nadal en família i amistat sincera. Perquè d'això es tracta, de viure l'amistat.

«Em sentia molt sol, fins que vaig conèixer la Comunitat de Sant'Egidio», explica el Llorenç Aymerich. Per casualitat o per providència divina, un conegut el va convidar al dinar de Nadal de la Comunitat de Sant'Egidio fa vuit anys. I aquella experiència ho havia de canviar tot.

«Fins aleshores el Nadal era un dia terrible i molt trist, estava molt sol. Al dinar de la Comunitat de Sant'Egidio em vaig sentir molt acompanyat, la gent em donava conversa i va fer que

no em sentís sol. Des d'aleshores ja no he tingut mai més por del Nadal, al contrari, ara és un dia que espero.» Especialment colpidor per al Llorenç va ser el testimoni d'una voluntària del dinar de Nadal. «Em va explicar que estava casada i que tenia dos fills, però que se sacrificava per venir al dinar de Nadal de Sant'Egidio.»

A partir d'aquest primer contacte, el Llorenç ha esdevingut un assidu de totes les activitats que organitza la Comunitat, especialment en el seu programa Visca els Ancians. Unes quaranta persones ancianes es troben els dissabtes per dinar plegades i també als estius se'n van de vacances a l'edifici del Seminari de Solsona. Així mateix, la Comunitat de Sant'Egidio també fa un seguiment de disset residències de Barcelona, Manresa i Tarragona.

El Llorenç s'ha convertit ell mateix en voluntari: té assignat el torn de dilluns al matí per acollir i atendre les persones interessades a visitar o pregar a la petita capella romànica de Sant Llàtzer, que està a cura de la Comunitat de Sant'Egidio.

La paràbola dels talents

La Marina, el Ramon i el Llorenç només es coneixien de vista abans d'aquesta trobada organitzada especialment per a *Catalunya Cristiana*. Després, res no tornarà a ser igual, perquè han quedat fortament commoguts per cadascuna de les històries.

Igual de transformadora ha estat per a ells l'experiència d'haver conegut la Comunitat de Sant'Egidio, on es fa difícil distingir entre usuaris i voluntaris. «En els serveis de la comunitat qui serveix i qui és servit es confonen», explica Jaume Castro, responsable de la Comunitat de Sant'Egidio a Barcelona.

Ho va destacar l'11 de març el papa Francesc, quan va presidir la celebració dels 50 anys de la Comunitat de Sant'Egidio a la basílica romana de Santa Maria in Trastevere. Referint-se a la paràbola dels talents (Mt 25,14) va dir als membres de la Comunitat: «A cadascun de vosaltres, sigui quina sigui la vostra edat, li ha estat donat almenys un talent.»

Els Corredors Humanitaris arribaran a Andorra

L'historiador Andrea Riccardi va fundar la Comunitat de Sant'Egidio fa cinquanta anys a Roma. Des d'aleshores s'ha establert en molts racons del món sempre posant l'accent en les tres P: pregària, pobres i pau. A Catalunya tenen presència a Barcelona, Tarragona i Manresa i al seu voltant s'hi mouen unes 2.000 persones. Cada dia la comunitat es troba per a la pregària a la basílica de Sant Just i Pastor de Barcelona i en altres indrets.

Una de les activitats que més ha caracteritzat la Comunitat de Sant'Egidio els darrers anys és l'acollida de les persones refugiades que fugen de conflictes o de situacions de pobresa i misèria. I, des d'aquest punt de vista, cal destacar els Corredors Humanitaris, que ofereixen vies d'entrada segures a Europa de persones provinents del Líban i d'Etiòpia. «També voldríem obrir un corredor humanitari que arribés al nostre país però fins al moment el govern espanyol no l'ha autoritzat», explica Jaume Castro. Els governs europeus amb els quals sí que s'han subscrit acords són Itàlia, França, Bèlgica i properament Andorra. «Està previst poder portar a Andorra una vintena de persones l'any», avança Jaume Castro, «si bé encara falta que el parlament andorrà aprovi la llei que ho permeti».

«Els corredors humanitaris permeten que les persones refugiades arribin a Europa de manera segura i legal, però també faciliten des del primer moment la integració», explica Castro. «Els ajudem que des del primer moment puguin disposar d'una casa i d'un entorn comunitari, els ajudem a aprendre l'idioma i que els nens vagin a l'escola.»

En el cas concret de Barcelona, la Comunitat de Sant'Egidio acull unes 40 famílies sirianes que viuen al barri del Raval. Les ajuden amb aliments, orientació i acompanyament. Així mateix, tenen l'Escola de Cultura i Idiomes i, per als infants, les Escoles de Pau.

Pelegrinatges 18

ROMA

Amb audiència Papal

Del 15 al 18 de maig

JAPÓ

Imperi de l'Orient

Del 31 maig al 11 de juny

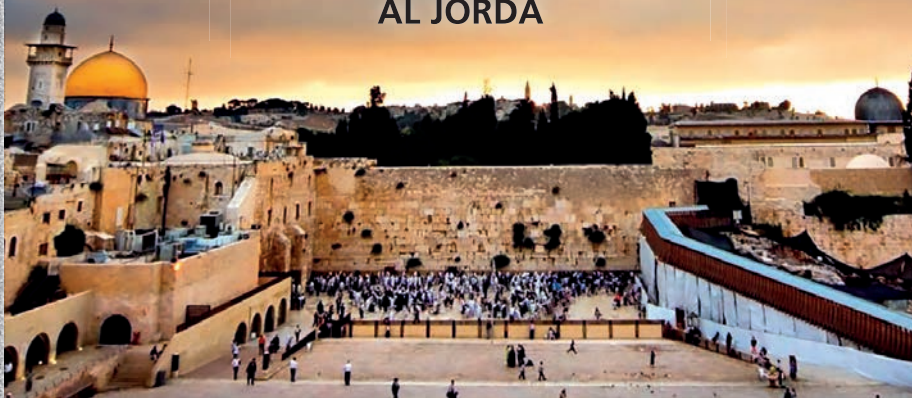
SUISSA

Del 14 al 21 de juny

RUTA NABATEA DEL SUD D'ISRAEL

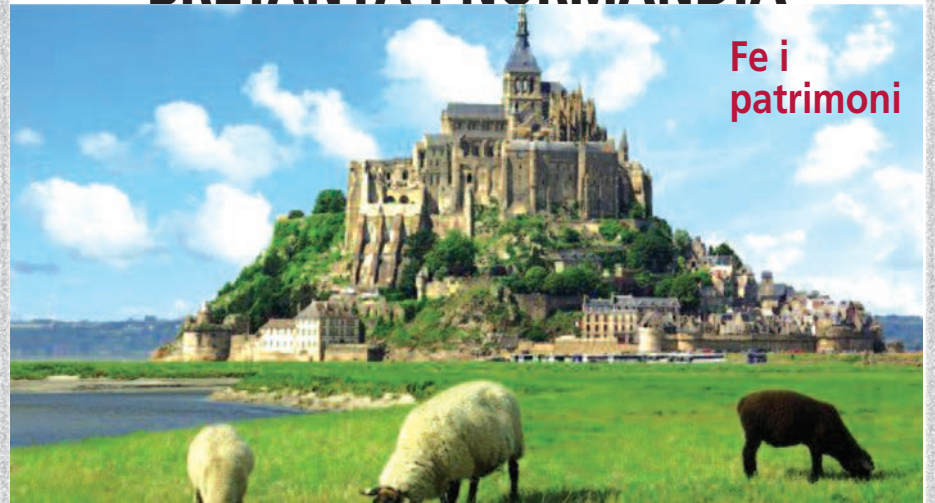
ANTICS TRESORS CRISTIANS.
EPIFANIA ORTODOXA
AL JORDÀ

Del 16 al 23 de juliol

BRETANYA i NORMANDIA

Fe i patrimoni

Del 21 al 27 de juliol

ÍNDIA

Colors del Rajasthan

Del 13 al 23 d'agost

- ABRIL PELEGRINATGE a LOURDES 20 al 22
- MAIG PELEGRINACIÓ a ASTÚRIES I PICOS D'EUROPA 7 al 11
PELEGRINATGE a FÀTIMA 8 al 10
- JULIOL PELEGRINATGE A LA PULLA Pare Pio 6 al 13
- AGOST TERRA SANTA 5 al 12
- SETEMBRE L'UZBEKISTAN El llegat de Marco Polo
- OCTUBRE CALCUTA I BUTHAN Del somriure de santa Teresa al País de la Felicitat
- NOVEMBRE L'IRAN La Pèrsia Bíblica
LLUMS DE NADAL A NOVA YORK
- DESEMBRE Pessebres dels ALPS ITALIANS

L'Església escolta els joves

Uns 300 nois i noies participen a Roma en el pre-Sínode

AICA

Ciutat del Vaticà

Al tancament d'aquesta edició encara no s'havia acabat el pre-Sínode de Roma, que va aplegar uns 300 joves dels cinc continents per preparar el Sínode de Bisbes de l'octubre amb el tema *Els joves, la fe i el discerniment vocacional*.

Acompanyament, escolta i proximitat, van ser les paraules que més van ressonar durant els col·loquis i treballs que es van dur a terme. L'obertura del pre-Sínode va comptar amb la presència de Francesc, que va dir als joves: «Sovint es parla dels joves sense preguntar-los res. (...) Em fa l'efecte que estem envoltats d'una cultura en què s'idolatra la joventut procurant que no s'acabi i s'exclou molts joves per tal que no siguin protagonistes.» Per això, va afegir que «a l'Església no ha de ser així. Aquesta reunió presinodal vol reflectir la voluntat de l'Església d'escoltar molts joves, que cap d'ells no en quedi exclòs».

El Papa va indicar que «el Sínode es proposa desenvolupar les condicions perquè els joves siguin acompanyats amb passió i amb competència en el discerniment vocacional». «Déu us convida a compartir la recerca de la vida amb Ell, a caminar plegats. I nosaltres, com a Església, desitgem fer el mateix, perquè no podem sinó compartir amb entusiasme la recerca de la veritable alegria de cadascú; no podem tenir aquell que ens ha canviat la vida només per a nosaltres: Jesús.»

Tanmateix, el Pontífex va subratllar que el Sínode no només s'adreça als joves, «també serà una crida a l'Església, perquè redescobreixi un dinamisme juvenil reformat (...). També a l'Església hem d'aprendre noves modalitats de presència i de

El Papa valora molt les aportacions de la joventut.

proximitat. Hem de gosar obrir camins nous, fins i tot si impliquen riscos. Ens hem d'arriscar, perquè l'amor sap arriscar; sense arriscar-se, un jove envelleix, i també envelleix l'Església. Us necessitem, joves, pedres vives d'una Església amb rostre jove, però no pas maquillat: no pas rejuenit artificialment, sinó renovat des de dins. Ens feu sortir de la lògica del "sempre s'ha fet així" per restar de manera creativa en l'arrel de l'autèntica Tradició».

Durant la trobada, el Papa va denunciar que «l'esclavitud sexual és un crim contra la humanitat, un delictes contra

PAPA FRANCESC
«Hem de gosar obrir camins nous, fins i tot si impliquen riscos. Ens hem d'arriscar, perquè l'amor sap arriscar»

la humanitat, i neix d'una mentalitat malalta. Es tracta d'un problema greu i qui fa això és un criminal. Això no és fer l'amor, això és torturar una dona». Va ser la resposta que va donar a una jove nigeriana víctima del tràfic de persones i de l'explotació sexual que participava en el pre-Sínode.

D'aquesta reunió en sortirà un document per presentar-lo als pares sinodals, on els joves expressaran el seu punt de vista sobre la realitat, les seves idees, el seu sentiment i les seves propostes, i que serà de gran valor per al proper Sínode dels Bisbes.

El Papa accepta la renúncia de Mons. Viganò

Redacció / Ciutat del Vaticà

Francesc ha acceptat la renúncia de Mons. Dario Edoardo Viganò al capdavant de la Secretaria de Comunicació. A partir d'ara, serà comandada pel secretari actual, Lucio Adrián Ruiz. La renúncia és a causa d'una polèmica per una carta de Benet XVI amb motiu de la presentació de la col·lecció «La Teologia del papa Francesc». Mons. Viganò va llegir aquesta carta en què Benet XVI feia costat teològicament al seu successor. El problema és que Viganò no va llegir la carta completa, faltaven algunes reflexions del Papa emèrit, sobretot una crítica en relació amb un dels autors de la col·lecció. Dels quatre paràgrafs de l'escrit de Benet XVI, Viganò en va llegir tres i la notícia que va publicar Vatican News en va reproduir dos. Tot i la renúncia, Francesc demana a Mons. Viganò que continuï al Dicasteri i el manté com a conseller del Departament de Comunicació.

D'altra banda, Francesc ha nomenat administrador apostòlic de la diòcesi de Formosa (Brasil) Mons. Paulo Mendes Peixoto, després de l'arrest del bisbe titular, José Ronaldo Ribeiro, del vicari general i quatre sacerdots més, acusats de corrupció i associació criminal.

Església en sortida

Bona Pasqua!

Avui celebrem una de les festes més importants, per no dir la més important, dels cristians. Sí, avui és Pasqua, celebrem la Resurrecció de Jesús.

Enguany hauríem de posar l'accent en un aspecte que tradicionalment hem deixat passar de llarg. Les que es van atansar a la sepultura i la van trobar buida van ser les dones; sí, elles van ser les primeres a veure el sepulcre buit i a rebre el missatge que Jesús havia ressuscitat: «Però ara aneu a dir als seus deixebles i a Pere: Ell va davant vostre a Galilea; allà el veureu, tal com us va dir», els va dir l'àngel.

Sí. Si aquell dia Maria Magdalena i les altres dones no s'haguessin atrevit a dir als deixebles el que havien vist, avui no celebrariem res, segurament, tot hauria quedat en un somni.

El 8 de març es va produir una de les vagues feministes més multitudinària, i tot per reclamar

una cosa que hauria de ser respectada universalment: el mateix dret entre homes i dones, que encara tenim molt lluny.

Una altra circumstància que posa de manifest la importància que té aquest tema al món actual i a l'Església s'expressa a la pel·lícula estrenada fa poc, *Maria Magdalena*, en què destaca l'important paper de les dones en la vida de Jesús des del seu naixement fins a l'actualitat, passant per ser les que van estar al peu de la creu, i també en rebre la notícia de la Resurrecció.

Com a Església ens queda molt camí per fer i hauríem de ser mereixedors del camí que va iniciar Jesús en posar en valor les dones ja a l'època, i potser hem de ser les dones les que prenguem la iniciativa i ens atrevim a ser les portadores del missatge de la Pasqua també avui com van fer Maria i les seves companyes en aquell moment. Bona Pasqua!

Esther Borrego Linares

Barcelona

«Impartim litúrgia de manera científica i a partir de l'esperit conciliar»

El P. Gabriel Seguí és el director de l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona

Eduard Brufau

Des que es va fundar fa més de 30 anys, l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona (ISLB) ha format científicament en el camp litúrgic moltes promocions de preveres, especialment procedents d'Amèrica Llatina. Ara l'ISLB entra en una nova etapa en la qual podria ser elevat a categoria de Facultat. En parlem amb el director, el P. Gabriel Seguí, que ens ofereix tant una perspectiva dels anys passats com dels projectes de futur. També aprofita l'avinentsa per felicitar aquest setmanari per haver assolit les 2.000 edicions, cosa que des d'aquí li agraïm profundament.

Amb quina finalitat es va fundar l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona?

L'Institut va ser fundat el 1987 per una colla de liturgistes catalans de gran renom, que es consideraven deutors llunyans del primer Congrés de litúrgia de Montserrat, que va tenir lloc l'any 1915. Aquests liturgistes eren personalitats tan significatives com el Dr. Pere Tena, el Dr. Pere Farnés i el Dr. Joan Bellavista. També hi podem comptar el Dr. Miquel dels Sants Gros, sortosament encara viu, que és l'últim representant d'aquesta gran generació de liturgistes fundadors. L'ISLB va néixer com una iniciativa docent d'aquestes grans figures, vinculades totes elles a la Facultat de Teologia de Catalunya, que enguany fa 50 anys. També s'ha de dir que l'ISLB va néixer en el si del Centre de Pastoral Litúrgica, i per tant amb una profunda motivació pastoral. Resumint, podríem dir que aquestes són les dues línies del nostre institut: teologia litúrgica en connexió amb el Concili Vaticà II i pastoral litúrgica en connexió amb el CPL.

També vull subratllar que l'ISLB no és un institut de pastoral litúrgica, sinó un centre per conrear la ciència litúrgica. Impartim aquesta ciència litúrgica a partir de l'esperit conciliar i l'objectiu és donar formació científica i universitària als alumnes.

Quin és el perfil actual d'aquests alumnes?

En una primera etapa s'hi van formar nombrosos alumnes de Catalunya i de l'Estat espanyol, però immediatament hi va haver una gran obertura a Amèrica Llatina i Àfrica. En aquests moments —per decisió de l'arquebisbe i gran canceller de la Facultat, el cardenal Joan Josep Omella— hi ha una opció de servei a les Esglésies d'aquests continents; tenim un

Agustí Codinach

contracte amb les diòcesis d'origen de manera que els preveres que venen aquí estan adscrits a una parròquia i reben el sou complet. Aquesta opció missionera del cardenal Omella és coherent amb la relació històrica de la Facultat de Teologia amb Amèrica Llatina, i també amb el servei missioner que les diòcesis catalanes fan a Amèrica i Àfrica. A la pràctica això es tradueix en el nomenament de professors llatinoamericans que venen a fer classes a l'institut. Es tracta d'una aposta seriosa per Amèrica Llatina i Àfrica, no solament com a lloc de captació d'alumnes, sinó sobretot per poder escoltar la veu d'aquestes Esglésies.

Hi ha gaires instituts més amb aquestes característiques a Europa?

Hi ha els instituts superiors de París i Pàdua, a més del Pontifici Institut de Litúrgia de Sant Anselm, a Roma, que de fet és Facultat. En aquest moment en el nostre institut estem en el procés de constitució de la facultat seguint les instruccions de la Congregació per a l'Educació catòlica. Amb vistes a aquest canvi estem constituint el claustre de professors i reformant el pla d'estudis, tenint en compte les exigències de la nova constitució *Veritatis gaudium*. Finalitzat aquest procés, que està en mans de la Congregació per a l'Educació catòlica, el cardenal Omella i l'Ateneu Sant Pacià tenen fortes esperances que en un

futur pròxim s'erigeixi la facultat de litúrgia.

Quins canvis implicarà a la pràctica aquest canvi?

El primer de tots és que l'Ateneu Sant Pacià tindrà una quarta facultat, la qual podria donar els títols de llicenciat i doctor en litúrgia, i no simplement en teologia litúrgica, com fins ara. Així mateix, aquest pas consolidaria la tradició d'ensenyament de la litúrgia de Barcelona i Catalunya. Són més de 30 anys d'ensenyament científic de la litúrgia i, per tant, la facultat no seria una creació del no-res: podríem dir que aquest canvi seria més aviat un reconeixement. Per fer-se una idea de l'activitat del nostre institut s'ha de saber que des del punt de vista acadèmic enguany hi ha previstes la defensa de 3 tesis doctorals, i que en el decurs d'aquests 30 anys s'han defensat unes 120 tesis i unes 25 tesis.

A banda, el pas a facultat seria un impuls definitiu en el projecte missioner de l'arxidiòcesi i tindria un efecte molt positiu en l'impuls de les publicacions litúrgiques que tenim a Barcelona; entre aquestes hi ha les del CPL (*Phase, Litúrgia i Espiritualitat...*), però també la *Miscel·lània Litúrgica Catalana* de la Societat Catalana d'Estudis Litúrgics, revista científica d'edició de textos litúrgics, publicada per l'Institut d'Estudis Catalans.

Com hem d'entendre la litúrgia en la canviant societat d'avui?

Primer de tot hem de dir que la ciència litúrgica té tres branques principals: la història de la litúrgia, la teologia de la litúrgia (seguint el Concili Vaticà II) i també la pastoral litúrgica. Totes tres han d'estar integrades. Però la litúrgia també ha d'estar atenta a la realitat de l'Església actual, seguint la reflexió postconciliar del Magisteri i dels teòlegs de la litúrgia. Aquesta atenció als signes dels temps sempre ha estat el toc del CPL i de l'institut, sense que hi manqui mai el rigor científic.

Per acabar és de justícia destacar la il·lusió de tota la comunitat educativa de l'Ateneu per aquest projecte de facultat, així com l'encoratjament de moltes persones, especialment dels bisbes de la Tarraconense... Tot això és molt grat, perquè t'adones que estàs treballant en comunitat i encoratjat en comunitat. És un treball complex de tot l'equip de direcció de l'institut, del degà i del rector de la Facultat de teologia i del cos de professors.

Testimoni d'un estudiant

Mn. Francisco José Santiago Torres va arribar a Barcelona procedent de la diòcesi de Ponce, a Puerto Rico, el setembre del 2016. El seu bisbe li havia encomanat cursar estudis litúrgics superiors a l'Institut de Litúrgia: «Va ser una sorpresa trobar-me amb un món nou acadèmicament parlant, que havia deixat enrere feia més de 12 anys quan vaig sortir del Seminari. A l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona vaig trobar l'oportunitat d'una formació acadèmica en el camp de la Litúrgia amb un grup de professors ben preparats i un bon ambient d'estudi en llengua castellana. Una altra característica que m'ha ajudat personalment és la varietat de procedència dels alumnes: Catalunya, diversos punts d'Àfrica, Puerto Rico, Colòmbia, Perú, Mèxic, Guatemala, Ucraïna i d'altres, cosa que enriqueix l'estudi amb les experiències personals, i universalitza encara més el sentit d'Església. En fi, una gran experiència acadèmica, personal i sacerdotal per a glòria de Déu i benefici de l'Església.»

Representacions teatrals de la Passió

El text passionístic complet més antic és el representat a Cervera.

Fra Valentí Serra de Manresa
arxiver dels caputxins

La història de la Passió de Crist és un dels arguments de la cultura religiosa occidental que, de manera més directa, ha incidit en el teatre medieval i Barroc. La lectura dialogada dels textos de la Passió en els oficis litúrgics de la Setmana Santa assolí una gran incidència en les representacions teatrals de la Passió, especialment en el període baix medieval i modern, en nombrosos indrets de Catalunya on, actualment, es registren les dramatitzacions de la Passió més antigues d'Europa interpretades, anys rere any, amb les actualitzacions pertinents, com és ara el cas de les representacions de la Passió tingudes a les poblacions d'Olesa de Montserrat, Esparreguera, Cervera i, més recentment, a Ulldecona, Molins de Rei i Llinars del Vallès.

Inicialment, aquestes representacions teatrals del drama de la Passió eren interpretades al carrer, fins que, de manera progressiva, foren posades sota el control eclesial i reconduïdes cap a l'interior dels temples. Per aquesta raó, les escenificacions catalanes de la Passió s'han caracteritzat per la seva fidelitat al text dels evangelis canònics i, sobretot, s'han distingit per la seva sacralitat i pel seu to moderat i sobri.

El fet d'adequar-se aquestes representacions passionístiques de Catalunya a l'estructura litúrgica de la Setmana Santa comportà que s'anés establint i consolidant l'escenificació diària d'un fragment de la Passió, seguint el dinamisme marcat per la cronologia dels fets. Es començava amb la representació de l'entrada a Jerusalem (Diumenge de Rams) i seguia la Santa Cena i detenció a Getsemaní (Dijous Sant), la Passió, mort i lamentacions (Divendres Sant), la Resurrecció i aparicions pasquals (Dissabte Sant i Diumenge de Glòria). A través d'aquesta fidelitat a la cronologia bíblica, l'Església va saber emprar

catequèticament els recursos aportats pel teatre per tal d'ajudar el poble fidel a entrar en la contemplació de la Passió de Crist, gràcies a les representacions visuals efectuades en llengua vulgar. Els historiadors han pogut documentar les representacions de la Passió en llengua catalana, en època baix medieval, efectuades a les catedrals de Tortosa (1347), Barcelona (1406), Elna (1415), Lleida (1453), Girona (1470), Tarragona (1472) i Vic. Actualment el text passionístic complet més antic és el representat a Cervera (1477), i també es té notícia d'antigues representacions de la Passió efectuades a les poblacions de Tàrrrega (1480), Corbera, Mieres, Sant Vicenç dels Horts i, finalment, a la ciutat de Manresa.

Després del Concili de Trento (1563) el drama de la Passió tornà a sortir dels temples, recuperant la seva unitat i estructura teatral, dividida en tres o quatre actes, tal com es pot veure en alguns dels antics textos passionístics que ens han arribat estampats a les ciutats de Barcelona, Manresa i Vic, principalment la peça que escriví fra Antoni de Sant Jeroni amb el títol de *Representació de la Sagrada Passió y Mort de Nostre Senyor Jesu-Christ, novament corregida y regulada conforme a los quatre Sagrats Evangelistas. Representada en Manresa per alguns devots de aquests Divinos Misteris en tots los dijous y festes de la Quaresma* (Barcelona, s. d.) i, sobretot, l'edició vi-gatana de 1752 i la manresana de 1774, que foren estampades amb els títols de *Llastimosa tragèdia que representa la passió y mort de Christo Senyor Nostre dividida en diferents actos y passos per un devot de la Santa Casa del Hospital de la Ciutat de Vich* (Vic, 1752); i *La gran tragèdia de la passió y mort de Jesu Christ, representada a benefici del Sant Hospital de Manresa en 1774* (Manresa, 1775).

Les actuals representacions de la Passió solen seguir guions expressament posats al dia a cura d'escriptors contemporanis, com és el cas de la Passió repre-

sentada a Olesa de Montserrat, que avui segueix un text arran-jat per Joan Povill (1932); mentre que a Esparreguera en segueixen un que preparà Ramon Torruella (1960). A Ulldecona representen el text que escriví Jaume Vidal Alcover (1990) i a Molins de Rei segueixen el text de Mateu Janés amb escenografies de Jordi Salvador (2007). En els anys de la postguerra a la ciutat de Girona (1957) hi fou representat el drama de la Passió amb criteris actualitzats en llengua catalana a cura del religiós caputxí Fra Venanci d'Arenys de Mar (1955) i dels escriptors Josep M. Capella i Narcís J. Aragó.

Encara avui, les representacions de la Passió es mantenen molt vives a Catalunya i, a més d'ajudar a la seva identitat cristiana, la seva representació anyal contribueix enormement a viure més de prop el misteri redemptor de Crist, tal com s'ha pretès ja des dels seus orígens medievals.

La Setmana Santa arrenca a Lleida amb la lectura del pregó de Josep Giralt

Redacció / Lleida

El paer en cap, Àngel Ros, va presidir la lectura del Pregó de Setmana Santa, amb què les diferents confraries i congregacions de Lleida van iniciar el programa d'actes de caràcter religiós i de cultura popular per celebrar la passió i mort de Crist. Ros va destacar la implicació de les entitats, a les quals va agrair que un any més hagin presentat un programa conjunt d'activitats, «que ajuden els creients a viure la Setmana Santa tal com ens l'han ensenyat en l'educació cristiana. Una Setmana Santa que mira a l'interior, però que també es comparteix al carrer, i una Setmana Santa que, des de la reflexió individual, també pensa en els altres».

El director del Museu de Lleida, Josep Giralt, va realitzar la lectura del XXI Pregó de Setmana Santa, que organitzen les Confraries dels Dolors i de la Sang i el Secretariat Diocesà de les Confraries Agermanades. Giralt va fer ús de la història i del patrimoni per centrar la lectura del pregó, amb el qual va fer un recorregut des de les primeres manifestacions religioses i la consegüent evolució amb el pas dels temps fins a l'actualitat.

El pregoner va recordar la importància de la processó dels Dolors de Lleida, probablement la més antiga de Catalunya, ja que se'n té constància documentada des del 1753, i va fer referència al Ball de La Moixiganga de Lleida, l'origen del qual es perd en el temps. Tot plegat per demanar que l'any vinent, aprofitant la celebració a Lleida del Congrés de les Confraries de Catalunya, es prengui la iniciativa que La Moixiganga, un acte sacramental vinculat a la passió de Crist, aspiri a tenir un reconeixement de caràcter internacional.

L'acte del pregó va finalitzar precisament amb l'actuació de l'Esbart Dansaire del Sícoris Club, agrupació dansaire que ha recuperat i mantingut el Ball de La Moixiganga. A més del pregoner, van intervenir a l'acte el bisbe de Lleida, Mons. Salvador Giménez; els priors de les congregacions dels Dolors i la Sang, Fernando Gracia i Jesús Rodríguez, respectivament; i el regidor i diputat provincial Paco Cerdà.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:
Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

Egipte

Una Església per als màrtirs egipcis d'Estat Islàmic

Javier Molina
El Our

L'Església dels Màrtirs treu el cap entre camps verds i un canal del Nil, als afores d'El Our, un poble d'humils agricultors cristians a uns 350 quilòmetres al sud del Caire. De la seva geografia, formada per façanes sense pintar i carrers sense asfaltar, procedien 13 dels 21 cristians decapitats a principis del 2015 per la sucursal líbia de l'autodenominat Estat Islàmic en una platja de Trípoli. Tres anys després de les imatges que van commocionar el món, el dol pels caiguts s'ha convertit en record. Un nou temple, plantat a l'extraradi de la vila, serva la memòria dels homes que hi van marxar cap a la veïna Líbia cercant pa i van trobar la mort. A mitjan febrer una multitudinària missa va inaugurar el recinte fortificat, un edifici de torres altes la construcció del qual no va estar exempta de polèmica.

«Es mereixen aquesta església. És un gran dia», assenyala a *Catalunya Cristiana* Fahin Abdelsayed, un camperol de 65 anys d'impol·luta gal·labiyya (túrica), entre els bancs plenes a vessar de gent. Sis hores de litúrgia i pregàries van estrenar un espai gegantí per a un poble de milers d'ànimes. «Resem per les seves ànimes però els màrtirs estan avui millor que nosaltres», comenta Kirolos Iskander, un agricultor de 26 anys des de la part del darrere de l'església. A l'altar, mentrestant, la veu del capellà va dient el nom dels decapitats el rostre dels quals decoren les cortines plastificades de les dues portes que flanquegen l'accés a la sagristia. Al passadís que separa les dones dels homes, un escolà adolescent intenta obrir-se camí amb una safata de plata en què ofereix gotets de vi consagrat. El caldo s'esvaeix sota un rebombori de mans mentre el jove es baralla per mantenir l'equilibri.

Els parents dels màrtirs estan escampats per la sala. La Marina, de 15 anys, encara recorda la darrera vegada que va veure el seu pare. «Va sortir a la una de la matinada camí de Sirte. Ara només em queda l'orgull de ser la seva filla», relata la jove. «Li'n donem gràcies a Déu. La inauguració d'aquesta església ha convertit la nostra tristesa en alegria, cosa que ens farà sentir orgullosos la resta dels nostres dies», apunta Magda Aziz, una de les vídues dels emigrants que van conèixer el terror del califat a Sirte, bressol de Muamar Gaddafi. «Quan arribem a qualsevol lloc i diem que som família del màrtir Hani, la gent ens saluda amb molta amabilitat. Se'ns respecta», afegeix la noia, de 30 anys, que porta encara el dol que va abraçar a principis del 2015.

Una església polèmica

El vídeo, divulgat el febrer del

Exterior de la nova església.

Missa pels cristians decapitats a Líbia.

2015, va resultar especialment pertorbador al país més poblat del món àrab, llar d'una minoria cristiana que representa prop del 8% dels seus 100 milions d'habitants. Per consolar les famílies afectades, el règim egipci va llençar bombardejos sobre suposades posicions d'El (Estat Islàmic) a Líbia i va prometre edificar una església a la seva vila natal, a la província rural de Minya. Els fotogrames de la decapitació van posar fi a 45 dies de segrest. «Fa quatre anys el meu fill se'n va anar a Líbia per treballar de pintor. Hi por-

MAGDA AZIZ

«La inauguració d'aquesta església ha convertit la nostra tristesa en alegria, cosa que ens farà sentir orgullosos la resta dels nostres dies»

tava nou mesos quan va ser raptat», rememora Farag Ibrahim, un obrer jubilat de 63 anys, sense rostre de dolor. «Des que vam veure les imatges, vam sentir que tothom estava amb nosaltres. Musulmans i cristians ens han mostrat des d'aleshores la seva solidaritat», assegura el progenitor.

La construcció de l'església emmurallada no va contentar tothom. El president egipci Abdel Fatah al-Sisi va anunciar la seva edificació com un projecte nacional però la mesura —un tema sensible i limitat, a la pràctica,

Església al món

per una llei promulgada el 2016—va suscitar polèmica. Poc després que comencessin les feines, una turba de musulmans va irrompre als polsegosos carrers del poble en protesta pel nou temple. Els manifestants van llançar pedres i còctels Molotov contra l'altra església de la vila. Els incidents nocturns van deixar set ferits i van obligar les autoritats a canviar la ubicació de l'església.

Partidari d'oblidar la seva tortuosa construcció, el rector Abuna Magar prefereix detallar la biografia dels desgraciats assassinats quan miraven de guanyar-se la vida al tenebrós país veí. «Eren bones persones, molt estimades al poble. Per això Déu les va escollir per al martiri. Cadascun d'ells va ser el millor de casa seva. Tenien entre 20 i 40 anys. La majoria eren gent de 20 anys.

Alguns van deixar fills i dones», explica el sacerdot. «L'església és un reconeixement d'Al-Sisi als nostres màrtirs de Líbia», agrega. La seva inauguració, a la qual no van assistir autoritats governamentals, va coinci-

Els feligresos estan orgullosos dels seus màrtirs.

ABUNA MAGAR

«Eren bones persones, molt estimades al poble. Per això Déu les va escollir per al martiri. Cadascun d'ells va ser el millor de casa seva»

dir amb les vespres d'unes eleccions presidencials en què Al-Sisi no té rival.

El mariscal de camp ha rebut el suport entusiasta de la jerarquia de l'Església ortodoxa copta. El rostre somrient del president llueix en un descomunal cartell que penja d'un dels finestrals de l'exterior del temple, desbancant fins i tot el patriarca Teodor II.

«Només tenim paraules de gratitud per al president per haver aixecat aquesta gran catedral que porta el nom dels màrtirs», murmura Farag. Entre els veïns d'El Our, l'únic dubte és el destí no resolt dels cadàvers dels decapitats, trobats el setembre passat a la costa líbia després dels progressos contra la filial local de l'Estat Islàmic. Fa mesos l'autoritat forense egípcia va

reclamar als parents una prova d'ADN per confirmar-ne les identitats. Els tràmits, però, no han acabat i el retorn pendent encara tortura les ànimes d'aquest poble perdut, ansioses per donar-los sepultura. «L'alegria serà completa quan ens lliurin els cossos», confessa Mariam Malek, la dona del màrtir Naged.

Escola Cristiana
de Catalunya

COMPROMESOS AMB
EL **PRESENT**
IL·LUSIONATS EN EL
FUTUR
DE L'EDUCACIÓ DE
QUALITAT I PER A
TOTHOM

TRIA ESCOLA CRISTIANA
- www.triaescolacristiana.cat
- 93 302 70 13

BASES PREMIS PERIODISME MEMORIAL JOAN CARRERA

Primer Premi de Periodisme Memorial Joan Carrera

1r PREMI JOAN CARRERA: DIÀLEG FE I CULTURA

Des dels seus orígens l'Església ha estat en diàleg amb les més diverses cultures. Aquest diàleg forma part essencial de la seva missió evangelitzadora. Es premiarà la difusió de plataformes de diàleg dels cristians amb intel·lectuals, artistes, polítics, així com del paper que l'Església té en el camp de la religiositat popular.

La Direcció General d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya el dota amb 2.000 €.

1r PREMI JOAN CARRERA: INCLUSIÓ SOCIAL

Entenem per inclusió social el fet d'integrar a la vida comunitària tots els membres de la societat, més enllà del seu origen, condició social o activitat. Es premiarà la millor difusió de totes aquelles iniciatives que l'afavoreixin.

Càritas Catalunya el dota amb 2.000 €.

1r PREMI JOAN CARRERA: JOVENTUT, FE I DISCERNIMENT VOCACIONAL

A partir del tema del Sinode de Bisbes 2018 es premiarà la millor difusió de les vivències cristianes de la fe en els joves, tant a nivell personal com comunitari, així com l'acompanyament per al discerniment vocacional, a la llum de la fe.

L'Abadia de Montserrat el dota amb 2.000 €.

Joan Carrera i Planas (Cornellà de Llobregat, 1930-Barcelona, 2008) fou bisbe auxiliar de Barcelona i un dels promotors més destacats de RÀDIO ESTEL i CATALUNYA CRISTIANA. Abans de ser ordenat bisbe de Barcelona, va passar per diverses parròquies de la perifèria, on va establir contacte amb la gent necessitada i els immigrants, fet que li va despertar un compromís polític que va manifestar estant a prop de Convergència Democràtica de Catalunya i Unió Democràtica, així com amb les seves col·laboracions amb la JOC (Joventut Obrera i Cristiana) i l'ACO (Acció Catòlica Obrera).

Va treballar intensament en diverses institucions, sempre en defensa dels drets humans, creant-ne algunes com la FUNDACIÓ SOCIETAT I CULTURA, GRUP SANT JORDI DE DEFENSA DELS DRETS HUMANS i el GRUP CRISTIÀ DE PROMOCIÓ I DEFENSA DELS DRETS HUMANS. Una tasca social immensa que el va portar a posar-se al capdavant de la creació de residències per a la gent gran i cooperatives d'habitatges.

El bisbe Joan va conrear també el periodisme en diversos mitjans de comunicació i va ser director literari de l'editorial NOVA TERRA, des d'on va promoure l'edició de llibres d'escriptors d'ideologia molt diversa. Va defensar la creació d'una conferència episcopal catalana. En aquesta línia, va ser un dels impulsors d'un dels documents més importants de la Conferència Episcopal Tarraconense: *Arrels cristianes de Catalunya*. Publicat l'any 1985, es basa en les relacions entre el catolicisme i la societat catalana, que els bisbes es comprometien a servir. Document que fou ratificat a *Al servei del nostre poble* (2011), que a hores d'ara continua essent tota una referència.

L'any 2015 es va crear el MEMORIAL JOAN CARRERA per tal de treballar per mantenir ferma la memòria, el pensament i la figura del bisbe Joan. Aquesta associació, juntament amb CATALUNYA CRISTIANA I RÀDIO ESTEL, i amb el suport de l'Abadia de Montserrat, Càritas Catalunya i la Direcció General d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya impulsen la creació d'aquests premis periodístics, amb motiu del desè aniversari de la seva mort.

BASES

- 1) Els premis són convocats conjuntament pel Memorial Bisbe Joan Carrera, la Fundació Catalunya Cristiana (Setmanari *Catalunya Cristiana*) i la Fundació Missatge Humà i Cristià (Ràdio Estel) amb motiu del desè aniversari de la mort del bisbe Joan.
- 2) Poden optar a les tres modalitats de premis tots aquells treballs publicats o emesos entre el 2 de juny del 2017 i el 30 d'abril de l'any 2018.
- 3) El veredict del jurat es donarà a conèixer durant la primavera de l'any 2018.
- 4) Seran valorats tots els treballs que s'hagin divulgat a través de qualsevol d'aquests mitjans: premsa, ràdio, televisió, internet i cinema.
- 5) Els treballs poden ser escrits o locutats tant en català com en castellà.
- 6) *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel, prèvia autorització de l'autor/a, i de l'editor/a, podran publicar o emetre els treballs premiats totalment o parcial.
- 7) El jurat designat per la comissió organitzadora es mantindrà en secret fins al dia de la proclamació dels premis.
- 8) El jurat podrà decidir la creació d'algun accèssit sense dotació econòmica si la qualitat dels treballs ho justifica.
- 9) Excepcionalment, el jurat podrà decidir atorgar algun dels tres premis a persones que reuneixin els mèrits suficients pel conjunt de la seva obra.

Barcelona, març 2018

Des del monestir

El valor del servei responsable

En totes les societats i cultures trobem l'existència de molts i variats serveis. Alguns tenen un valor comunitari i d'altres, d'individual. N'hi ha que sorgeixen en moments de necessitat i aleshores resulten beneficiosos per a tothom perquè han activat la generositat, el respecte, la tolerància, la bondat...

Al nostre món contemporani generalment hi ha coneixença del sentit dels valors que comporten fer un servei realitzat amb tota la responsabilitat. Hi ha persones que ho consideren d'un valor incalculable, segueixen les ensenyances del Mestre

que diu: Crist el Fill de l'home no ha vingut a ser servit, sinó a servir i a donar la vida com a rescate per a tothom (Mc 20,28). A qui desconeix els avantatges d'aquesta joia de servir els altres amb amor i responsabilitat, i generositat, els direm: coratge, ànims! I com diu sant Pau, poseu els vostres membres al servei de Déu com a instruments per fer el bé (Rm 6,13). Perquè la vida és «un donar i rebre».

El servei responsable és oferir el millor valor a l'altre, amb gran amor lliurat primerament a Déu,

i això dona llibertat, alegria, per continuar servint arreu. Són moltes les lliçons de serveis molt vàlids, els que es fan en àmbit d'Església, que com a pionera dona testimoni d'activitats diverses i que constitueixen un bé per a tots, perquè segueix els exemples del seu guia i model que és Crist. El seu servei va ser el d'estimar fins a donar la vida en la creu. Aquest és el nostre Mestre, a qui seguim. I abans de la seva Passió ens deixà aquesta invitació que diu: «Si algú es vol fer servidor meu, que em segueixi, i s'estarà on jo m'estic» (Jn 12). I aquest és el valor de l'autèntic servei responsable.

M. Núria Illas
Priora del monestir de Valldonzella

La sal de la terra

Èxode i Pasqua a l'aula d'acollida

Són Mohamed, Youseff, Karim, Sharbano, Tehrem, Muneeb, Fàtima, Ioan, Zhen i molts més. Tots havien fet un llarg viatge des del seu país fins a casa nostra, essent infants encara o ja adolescents. La decisió dels pares va comportar un canvi dràstic a les seves vides. Un desarrelament per adaptar-se a un nou entorn geogràfic, cultural i lingüístic. L'administració els va incorporar a les aules d'acollida. És dur arribar a un centre i entendre només el que els rostres de mestres i companys revelen amb la mirada, el to de veu o un somriure. Amb poc temps, però amb molta il·lusió, treball i esforç aprengueren català. Com a professora d'aquest espai tan especial, puc dir-vos que han estat els anys més bonics de la meua tasca docent. Els primers moments d'acostament amable per establir allò que és essencial en tot acompanyament: la coneixença i l'afecte. A partir de la quotidianitat aquestes xiquetes i xiquets van aprendre a saludar, a anomenar en la nova llengua, que havia de ser comuna per comunicar-nos, les parts del cos, els

dies de la setmana, els animals i els aliments, el material escolar. D'allò més tangible al que és més difícil: l'estat d'ànim, les preocupacions, les aficions, un senzill retrat d'un company o la descripció d'un paisatge.

Durant aquest procés educatiu ha estat fonamental apropar-me a la seva cultura, conèixer els seus països —de la Xina al Marroc, passant pel Pakistan o Romania—, l'antiga escola, els amics que han deixat enrere. També hi ha una dimensió especialment enriquidora: els moments de compartir l'experiència de la nostra fe, la seva i la meua, viscudes des de l'islam o del cristianisme. Ser capaços d'unir-nos amb les pregàries particulars adreçades amb fe a un sol Déu.

El lligam establert va anar possibilitant que poguessin accedir a l'aula ordinària i, amb el temps precís —i per cert, no gaire més llarg que l'invertit per altres companys—, aconseguir el títol d'ESO. Al-

guns també el de Batxillerat. Segueixo trobant-los per Tortosa i sempre ens saludem amb afecte i em pregunten com va per l'escola, com estic. La satisfacció amb què m'expliquen els uns que treballen, altres que estan fent un cicle formatiu i no diguem els que estan a la universitat és impagable. Estaran d'acord amb mi aquells educadors que també han tingut aquesta mateixa experiència: són vivències que compensen els moments de desencís o de cansament.

Avui celebrem la joia de la Pasqua, i vet aquí que m'ha semblat que les vides de tants joves a qui acompanyem en el seu creixement i en la forja del seu futur són també vivències de «resurrecció», de vida, d'esperança, d'amor. Viure la nostra fe és viure el compromís dia a dia, en aquelles petites accions o en la rutina en què de vegades cau la nostra feina. Us convido a repensar tot allò que realitzem i que puguem descobrir el miracle de la vida que l'amor infinit del Senyor, en el seu Fill, obra en tots nosaltres. Al·leluia!

Maria Balart Altés
Professora de Secundària

Mirada al món

Aràbia Saudita: quan arribarà la llibertat religiosa?

El 7 de març el príncep hereu de l'Aràbia Saudita, Mohamed bin Salman (Riad 1985), va visitar el Regne Unit durant tres dies. Una important visita d'Estat en les relacions històriques entre totes dues monarquies. La visita oficial havia estat meticulosament organitzada i el programa d'encontres oficials va ser preparat amb molta antelació. N'hi havia un de naturalesa interreligiosa. Era la conversa privada entre el príncep hereu i l'arquebisbe de Canterbury. Cal dir que l'Aràbia Saudita només admet el culte de l'islam. Per tant, totes les altres religions estan prohibides. És l'únic país del món on no està permès el culte de cap altra religió. Qualsevol incompliment de la llei islàmica (*chari'a*) està sotmès a rígides penes i subjecte a càstigs inclements.

El mandatari saudita, un dels líders més poderosos i influents del planeta, va ser rebut en audiència pel 105è arquebisbe de Canterbury, Justin Welby (Londres 1962), al Palau de Lambeth.

El príncep saudita va manifestar un gran interès pel tema del diàleg interreligiós amb representants de les altres religions. L'arquebisbe Welby es va mostrar preocupat per la llibertat religiosa dels cristians a l'Aràbia Saudita. Tampoc no va oblidar la crisi humanitària al Iemen a causa de la guerra que l'Aràbia Saudita condueix des del març del 2015. Alhora, va subratllar la importància de la unitat dels líders religiosos a favor de la pau, el respecte i la llibertat en l'exercici de la pròpia religió.

L'hereu al tron va convidar l'arquebisbe Welby

a visitar l'Aràbia Saudita per progressar plegats afrontant els reptes que suposa la llibertat de culte. Cal recordar l'Art. 18 de la Declaració Universal dels Drets Humans (10 de desembre del 1948), que estableix la llibertat religiosa com un dels drets bàsics, essencials i inalienables de la persona. I el dret no és una concessió governativa, un esplèndid favor reial, un generós permís imperial o un pietós acte de misericòrdia. La llibertat religiosa, arreu del món, és un dret fonamental que l'Estat ha de reconèixer, garantir i defensar. Perquè la manca de llibertat religiosa significa menystenir i trepitjar la dignitat humana. I no hi ha res més sagrat que l'ésser humà. Quan veurem el culte de les altres religions respectat obertament i legalment al Regne de l'Aràbia Saudita?

Justo Lacunza Balda
Pare blanc arabista-islamòleg,
des de Madrid

Punt de vista

Marco Impagliazzo

President de la Comunitat de Sant'Egidio

La caritat no té límits

«No us heu posat cap altre límit que el de la caritat, que no té límits.» Joan Pau II va sintetitzar amb aquestes paraules el carisma de la Comunitat de Sant'Egidio. La commemoració dels 50 anys no és el moment de fer balanços, de celebrar èxits o de recordar el passat amb nostàlgia. Més aviat, és una oportunitat adient per mirar endavant i preguntar-se pels nous reptes que s'obren en un temps de més maduresa, mentre guerres i injustícies assolien el món.

Sant'Egidio va néixer el 1968. L'Església vivia la primavera del Concili. A Roma més de cent mil persones vivien en barraques. Conèixer aquell «tercer món davant de casa» exigia una resposta no política o ideològica, tal com s'estilava llavors, sinó personal i concreta. A Sant'Egidio sempre hem cregut que per canviar el món cadascú ha de començar per canviar-se a ell mateix i el seu cor.

Des de llavors ens hem ocupat d'algunes ferides que hem considerat com nostres, sense deixar mai de banda els pobres que tenim a prop: infants, ancians, discapacitats, migrants, persones sense llar o gitanos. Un exemple és la set de pau que vam veure a Moçambic, devastat per 17 anys de guerra civil, i un altre el de milions de malalts de sida africans, per als quals des del 2002 Sant'Egidio va posar en marxa el programa DREAM. Per a nosaltres l'Àfrica representa un banc de proves per a la consciència europea. Andrea Riccardi ha parlat d'«Euràfrica», i ha convidat tothom a descobrir «sentiments i idees entre mons que s'adonen que estan a prop entre ells».

Un dels reptes que Sant'Egidio percep amb més urgència és el de la pau. En el món hi ha massa guerres i malauradament la comunitat internacional accepta la guerra amb massa resignació. La pau és possible, sempre. Ho creiem amb força des que, ara fa 25 anys, es va signar a Roma l'Acord general de pau per a Moçambic. Des del 1992 les iniciatives de pacificació s'han multiplicat: d'Algèria a Guatemala, de Libèria a Costa d'Ivori, del Sudan al nord d'Uganda...

Davant del drama de la guerra i de milers de refugiats que han mort a la Mediterrània intentant arribar a Europa va néixer la idea dels corredors humanitaris, que vam dur a la pràctica el 2016 en col·laboració amb les Esglésies protestants italianes —per a refugiats sirians que estan al Líban— i amb la Conferència Episcopal Italiana —per a refugiats de la Banya d'Àfrica que estan a

Etiòpia—. Aquest mateix programa ara també funciona a França i a Bèlgica, gràcies a les comunitats de Sant'Egidio locals. «Continueu obrint corredors humanitaris per als refugiats de la guerra i de la fam», ens va dir el papa Francesc, quan l'11 de març ens va venir a visitar a Santa Maria de Trastevere, bo i recordant-nos que els pobres són el nostre tresor.

Voldria acabar amb una imatge: el dinar de Nadal amb els pobres a la basílica de Santa Maria de Trastevere, l'església on cada vespre fem la pregària de la Comunitat. Des d'aquell lloc, el dinar de Nadal ha arribat a més de 70 països, i enguany va acollir més de 240 mil persones. Els pobres al cor del Nadal representen un pessebre modern, una imatge creativa que parla un llenguatge humà: sí, un humanisme evangèlic. Perquè la felicitat és un pa que es comparteix.

mateixos.» Aquestes exhortacions són per a tots. Han de trobar ressò en la conducta de tots els batejats, que donem testimoni del Crist, que va encarnar-se, va viure un captivament humil, morí clavat a la creu i ressuscità el tercer dia. Així s'acomplí i s'acompleix el pla de Déu. Nosaltres, tot i no ser res, rebem la força suficient per testimoniar l'Evangelí.

La carta als cristians de Roma, en el capítol 12, és un clam a l'amor fratern, a una caritat no fingida, a honorar els germans, al fervor en l'esperit... a una esperança que fa respirar el cor, a alegrar-se amb els qui estan alegres...

El Senyor Jesús, ressuscitat, ens porta una alegria immensa, real i humil. El Crist de la matinada de Pasqua va portar el goig a molts. Tinguem el goig d'un pas nou en la vida cristiana. Que vibri, en la nostra ànima, l'al·leluia, el cant pasqual d'una església apostòlica que lloa Déu, perquè és etern el seu amor.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

No us en feu una idea massa alta...

El predicador de la Casa Pontifícia, el P. Cantalamessa, ha desenvolupat una de les predicacions amb aquest tema: «Per nosaltres mateixos, no som res.» Per això, la frase sencera del títol és aquesta: «No us en feu una idea massa alta, de vosaltres mateixos.» Cal notar que el pare caputxí s'adreçava al Papa i als curials. Va afegir: «L'avaluació correcta de si mateix és aquesta: reconèixer el nostre no-res... La perla preciosa és precisament la convicció sincera i pacífica que nosaltres mateixos som no-res i no podem res.» D'aquí cal deduir-ne la necessitat de la caritat.

Sant Pau, a la carta als Romans escriu: «...No us tingueu per més del que sou; tingueu una idea justa de vosaltres mateixos, assenyadament, sense ambicions, cadascú segons la mesura de la fe que Déu li ha concedit.» Que cadascú tingui una idea justa del seu lloc dintre de l'Església i que s'hi mantingui amb fidelitat. Actitud que s'estén als quefers i a la convivència diària. I que foragita tant l'orgull com la crítica. «Tingueu tots uns mateixos sentiments; no aspireu a grandeses, sinó adapteu-vos als humils. No estiguen massa satisfets de vosaltres

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Divagacions per Pasqua

M'agrada presentar una imatge de l'individu humà fent referència a l'objecte següent. Penseu en una ampolla de plàstic. A la part inferior hi ha mercuri, a sobre aigua, i, al nivell superior, oli. El tap tanca hermèticament. Aquesta imatge és per a mi una imatge simbòlica de l'home.

El mercuri correspondria a la corporeïtat, aquella que sotmetem al professional de medicina interna, l'altra pertocaria a la ment, de la qual es pot ocupar el psicòleg o el psiquiatre. La superior simbolitza l'espiritualitat, aquella capacitat de comunicar-se amb Déu o, si es vol, amb allò que ens és transcendent.

El mercuri es pot oxidar per l'acció de l'aigua. Si hom agita intensament els nivells intermedis, potser aconseguirà un col·loide. Si prem l'ampolla per on hi ha l'oli, la pressió es transmetrà per dins, amb la mateixa intensitat i en totes direccions (principi de Pascal).

Els nivells estan separats, però íntimament comunicats i influïts. Un mal de cap ens pot dur al metge perquè ens curi i interpreti el trastorn; després, si es torna obsessiu i ens submergeix en una ansietat o depressió profunda, portar-nos al psicòleg o al psiquiatre. Finalment, moguts per una reflexió serena, en sincera pregària, la nostra consciència s'interroga i sol·licita ajuda a Déu en aquest trànsit o es revela davant el seu misteri, que rebutja acceptar.

Diuen que de la nostra alimentació, el cervell, el més desconegut del nostre cos, n'aprofita el 70%. Si observem el cervell a la llum solar, sembla que és massís, però, sotmès a raigs X, sembla la densitat d'una medusa. Si es tracta de radiacions d'una freqüència més gran, passen sense que ens n'assabentem ni donen senyals. No vull continuar per aquest terreny, que no m'és propi i que avorriria la majoria de lectors. N'hi ha prou d'afirmar que, el que anomenem cos «és un sac de forats».

Una altra qüestió referent a la corporeïtat. Continuament entren, s'incorporen i en surten molècules d'aigua. El calci de l'alimentació es disposa als ossos i, a més, també emigra. Podria continuar, acabo amb una sola qüestió. Si aquesta és la realitat del conjunt, passa també amb els oligoelements? (En dono la definició: element químic que en petites quantitats és indispensable per a les funcions fisiològiques: per ex. El zinc i l'alumini).

Ho vaig preguntar al meu amic el Dr. Margalef, un gran expert, i em va assegurar que aquests àtoms també entren, s'incorporen momentàniament i en surten. Si continuament canvia la realitat física del cos, «què significa la mort, com i què és el que ressuscita?», li deia jo. El savi es trobava en la darrera etapa de la vida. Ell intentava que jo comprengués les seves apreciacions. Jo li comentava: «És paradoxal que tu, havent dedicat l'existència a la biologia i ara apropant-te a la mort, tu, científic i seglar, m'evangelitzis a mi, sacerdot i sense cap malaltia aparent.» (Continuaré.)

PISTES PER SETMANA SANTA

Perquè
on tens el
tesor,
hi tindràs
el cor

(Mt 6,21)

Cathopic.com / Estephany Huancara Kana.

Obri les portes al millor especialista
en neteja de centres educatius

Obrirà
les portes
al futur

Ens adaptarem
a les noves necessitats
en neteja del seu
centre educatiu

Netejant,
posem tots els sentits

Treballem per a la: **SAGRADA FAMILIA**

Carrer Can Pi, 17 3r (Abans Carretera antiga del Prat)
08908 l'Hospitalet de Llobregat (BARCELONA)
Tel. 902 010 977 Fax 93 418 87 27 www.lunet.es comercial@lunet.es

Josep Jiménez Montejo

Rector de la parròquia de Sant Josep de l'Hospitalet de Llobregat i consiliari general de l'ACO

Poder celebrar la Setmana Santa conscientment és un regal, un tresor, ja que tot celebrant-la ens unim a la donació de Jesucrist, al seu tresor: el do de si mateix per amor com a expressió de l'amor que Déu ens té. Jesús, el Senyor, lliurant-se per amor compleix la voluntat del Pare, i aquest compliment és el que el guia en tot moment. Prenguem consciència d'aquestes paraules de Jesucrist: «El meu aliment és fer la voluntat del qui m'ha enviat i dur a terme la seva obra» (Jn 4,34). Jesús no resta unit al Pare només per l'obediència a la seva voluntat sinó per la comunió d'acció amb ell per tal que el Regnat de Déu es realitzi. Jesús fa el que veu fer al Pare: «El Fill no pot fer res pel seu compte, fora d'allò que veu fer al Pare: allò que fa el Pare, ho fa igualment el Fill. El Pare estima el Fill i li mostra tot el que fa» (Jn 5,19-20). El Pare, doncs, dona les obres a Jesús, i les duu a terme a través d'ell, el Fill: «És el Pare qui, estant en mi, fa les seves obres» (Jn 14,10), i encara: «Les obres que el Pare m'ha donat perquè jo les dugui a terme. Aquestes obres que jo faig, sí que donen testimoni que el Pare m'ha enviat» (Jn 5,36).

El testimoni de Jesús ens portaria a acollir el seu tresor com a nostre, i a preguntar-nos si posem el cor on ell el posa, si ens fem responsables de dur a terme la seva obra en el nostre món més proper, el de cada dia. Això voldria dir que estem oberts a acollir

«El testimoni de Jesús ens portaria a preguntar-nos si ens fem responsables de dur a terme la seva obra en el nostre món més proper»

Cathopic.com / Estephany Huancara Kana.

«Les obres que Déu ens ha preparat ens donen vida, i donen vida al món concret que uns i altres vivim»

el seu Esperit per viure i actuar com ell ho fa, on ell ho fa, oberts també nosaltres a complir la voluntat del Pare. Sant Pau ens regala una expressió ben clara i reconfortant de la nostra unió a Jesucrist i a la seva missió: «Som obra seva: Déu ens ha creat en Jesucrist, i ens ha destinat a realitzar les bones obres que ell mateix havia preparat perquè visquéssim practicant-les» (Ef 2,10). Les obres que Déu ens ha preparat ens donen vida (quina experiència tan meravellosa aquesta!), i donen vida al món, al món concret que uns i altres vivim. I a més seria un goig fer-ho des de la consciència que compartim la missió de Jesucrist com un regal gratuït de Déu, no segons les nostres capacitats i el nostre esforç: «Ell ens ha salvat i ens ha cridat amb una vocació santa, no en virtut de les nostres bones obres, sinó per la seva pròpia decisió i per la gràcia que abans dels segles ens havia concedit en Jesucrist» (2Tm 1,9).

Som a Setmana Santa, i la volem celebrar intensament, tant si som a casa i no en podem sortir, com si passem per la prova de la malaltia units a la Passió del Senyor, com si la vivim en la comunitat parroquial, o de vacances... Que el misteri de la mort i la resurrecció del Senyor signifiqui per a nosaltres, cristians i cristianes, jubilats o en actiu, amb feina o a l'atur, treballadors del camp, de la mar, de la fàbrica o de les oficines, joves o grans... una oportunitat de viure el goig de creure, i de conèixer i seguir Jesucrist, una crida a configurar-nos al seu gest d'amor, del qual aquests dies fem memòria. Us invitem a descobrir el tresor que és per a nosaltres el lliurament de Jesucrist en l'eucaristia, a la creu i en la Resurrecció.

DIJOUS SANT: **El tresor de l'Eucaristia**

És clar que no ens referim pròpiament a la celebració de l'eucaristia dominical, encara que també hi podríem pensar, per compartir aquest espai comú amb altres cristians i cristianes. Descobrir l'eucaristia com a tresor voldrà dir endinsar-nos en el misteri que el pa i el vi del sopar de comiat de Jesús amb els deixebles, celebrat durant la Pasqua jueva, l'Última Cena, significa que el Senyor esdevé aliment per al camí de la vida cristiana, ell que és camí, veritat i vida (cfr. Jn 14,6). Jesucrist, partint-se («partí el pa») i repartint-se («preneu, mengeu-ne, beveu-ne»), se'ns donava. Mateu (Mt 26,26-30) afirma que la sang era «vessada per tothom en remissió dels pecats». Sí, per perdonar el pecat d'aquest món, i per iniciar un nou tipus de relacions que facin fora el pecat que impedeix que tots els homes i dones puguem fruit del dret d'exercir de fills i filles de Déu. Ho sabem de sobres: més d'un cop hem experimentat la nostra unió amb Jesucrist partint-nos i repartint-nos en moltes causes justes en les quals estem implicats, fent-nos responsables de la sort dels nostres germans i germanes més dèbils i empobrits en tants aspectes.

«Això és el meu cos... això és la meva sang», reporten Mateu, Marc i Lluc. Joan, ja ho sabem, no ens parla del pa i del vi sinó del servei, quan

Cathopic.com / Estephany Huancara Kana.

Jesús renta els peus als deixebles. Tanca, doncs, el cercle del lliurament de Jesús a través del gest del servei, unint la donació del seu cos i la seva sang al fet de prendre la condició d'esclau i posar-se a servir, ell que era de condició divina (cfr. Fl 2,5-11).

Després del rentament dels peus, Jesús em parla, ens parla, i ens diu: «Enteneu això que us he fet?... Sí, doncs, jo, que soc el Mestre i el Senyor, us he rentat els peus, també vosaltres us els heu de rentar els uns als altres.

Us he donat exemple perquè, tal com jo us ho he fet, ho feu també vosaltres» (Jn 13,12-15). Us he donat exemple, us he descobert el meu tresor, la font de la meva joia i de la meva unió amb el Pare. Donar-me, servir-vos. També jo puc ser eucaristia per als altres, unida, unit, a Jesucrist.

Cathopic.com / Asun.

«Que el misteri de la mort i la resurrecció del Senyor signifiqui per a nosaltres una oportunitat de viure el goig de creure, i de conèixer i seguir Jesucrist»

«Us invitem a descobrir el tresor que és per a nosaltres el lliurament de Jesucrist en l'eucaristia, a la creu i en la Resurrecció»

DIVENDRES SANT: **el tresor de la Creu**

Podria semblar una desraó parlar dient que la creu és un tresor. Un tresor que ens permet arribar a estimar fins a l'extenuació. Alphonse Karr (1808-1890), periodista i escriptor francès, va escriure: «Vosaltres us queixeu de veure que els rosers tenen espines. Jo m'alegro i dono gràcies als déus que les espines tinguin roses» (*Lettres écrites de mon jardin*, 1853). Sí, ens podem queixar de la creu, de les creus, de la corona d'espines, però és a través de la creu del Senyor que floreix la rosa de la vida. Sense aquella mort ignominiosa i incomprendible als ulls de molts, no podríem fruit de Jesucrist ressuscitat. Sant Pau ho diu bellament en la primera carta als Corintis: «Els qui van a la perdició tenen per una insensatesa la doctrina de la creu; però per a nosaltres, els

qui som salvats, és poder de Déu» (1Co 1,18). Potser també nosaltres trobem insensata la creu i voldríem un Divendres Sant més «lògic», potser sense creu.

Cap de les nostres lluites per afrontar les dificultats de la vida, no la fem sense passar per la creu, ja sigui la de la malaltia, la de la injustícia, la que pateixen els immigrants, la de l'atur, la dels desnonaments, la de la violència contra la dona i totes les violències, la de les morts dels innocents, la del futur incert de les pensions, i la social, sindical i política.

Però també tenim l'experiència, la rosa, de la companyia, de la solidaritat, dels compromisos braç a braç amb altres cristians, ja sigui a la parròquia, o a la família, o entre els veïns, o a la feina. La creu és un misteri, però la carreguem com la carrega Jesús, en qui estan representades totes les víctimes, el crit del qual assegura al sofriment humà un futur d'esperança. Víctimes innocents d'una creu no buscada, la vivència de la creu imitant el Servent del Senyor immolat és una protesta contra totes les violacions dels drets fonamentals de la persona. Jesús a Getsemaní, en el seu dolor i abandonament, troba la rosa de pronunciar la paraula «Abbà», Pare, (Mc 14,36), i al Calvari, en la nit més obscura, la rosa esdevé un «Eloí, Eloí», Déu meu, Déu meu (Mc 15,34), dits en arameu, en la llengua materna, la que surt del més profund del cor. És veritat que a nosaltres se'ns fa difícil penetrar en el secret de com va viure Jesucrist aquest abandonó. El viu, segurament, fent seu el quart Càntic del Servent (Is 52,13-53,12), tal com ell mateix

«Més d'un cop hem experimentat la nostra unió amb Jesucrist partint-nos i repartint-nos en moltes causes justes en les quals estem implicats»

«Ens podem queixar de la creu, de les creus, de la corona d'espines, però és a través de la creu del Senyor que floreix la rosa de la vida»

ho explica als deixebles d'Emmaús: «No calia que el Messies patís tot això abans d'entrar a la seva glòria?» (Lc 24,26).

DIUMENGE DE PASQUA: el tresor de la Resurrecció

«Abans d'entrar a la seva glòria», que és la glòria del seu Pare. Jesús mateix ha definit quina és la glòria del seu Pare: «La glòria del meu Pare és que doneu molt de fruit i sigueu deixebles meus» (Jn 15,8). El fruit de la Pasqua és una vida ressuscitada,

i aquesta vida caldrà que sigui una vida feliç, en harmonia amb el goig de tenir el Crist com el nostre tresor, el nostre tot. L'escriptor Pedro Calderón de la Barca (1600-1681) acaba així un seu sonet dedicat a Jesús: «*Quiero por fin, en Ti transfigurarme, / morir a mí, para vivir Tu vida, / perderme en Ti, Jesús, y no encontrarme.*» Una vida ressuscitada és la que dona glòria a Déu donant el fruit de les bones obres que el Pare ens ha regalat en Jesucrist perquè visquéssim practicant-les, i ens donessin vida mentre les practiquem, com hem vist en el text de la carta als Efesis abans esmentat. «Que doneu molt de fruit», diu Jesús. I el millor fruit serà unir-nos a la seva vida, transfigurats en ell («*en Ti transfigurarme*»), per fer el mateix que ell fa, estimant els seus preferits, vivint les Benaurances, sent sal i llum: «Així veuran les vostres bones obres i glorificaran el vostre Pare del cel» (Mt 5,16).

«I sigueu deixebles meus.» Ser deixeble és aprendre del mestre, és amarar-se d'ell, és «*perderme en Ti, Jesús, y no encontrarme*». És ressuscitar constantment, sortir de mi mateix i dels meus egoïsmes, i ser corresponsable amb Jesucrist implicant-me en la seva missió: que el món, el que em toca viure i que no he triat, esdevingui el món que Déu vol que sigui. Per tant, tot allò que és humà m'interessa. El Concili Vaticà II ens ho deixà dit de manera brillant: «Les joies i esperances, les tristeses i angoixes dels homes d'avui, sobretot dels pobres i de tots els qui sofreixen, són també les joies i les esperances, les tristeses i angoixes dels deixebles del Crist, i no hi ha res de veritablement

«La vivència de la creu imitant el Servent del Senyor immolat, és una protesta contra totes les violacions dels drets fonamentals de la persona»

«El fruit de la Pasqua és una vida ressuscitada, i aquesta vida caldrà que sigui una vida feliç, en harmonia amb el goig de tenir el Crist com el nostre tresor»

humà que no hagi de trobar ressò en el seus cors» (*Gaudium et spes*, 1). Soc cristiana, soc cristià, en la porció d'Església en la qual visc, i cap patiment humà, personal o col·lectiu, no em resulta indiferent. Cap injustícia no em rellisca, i no soc insensible a cap mena d'abús. Tampoc no vull fer el sord a cap de les crides que em venen de part de Déu per tal de continuar amb Ell l'obra de la Creació. I sí, reconec que Jesús de Natzaret, el Messies, el Fill de Déu, el Ressuscitat, el Mestre, és el meu tresor més preuat. I en ell vull posar el meu cor.

Comunicació religiosa a l'Església del segle XXI

Agustí Codinach

**Taula rodona amb
motiu del número
2.000 de
«Catalunya
Cristiana» amb la
participació de:**

**Donaran la
benvinguda a l'acte:**

GIOVANNI MARIA VIAN

Director de *L'Osservatore Romano*

JOSÉ MARÍA GIL TAMAYO

Secretari general de la Conferència Episcopal Espanyola

JAUME AYMAR

Director de *Catalunya Cristiana*

Moderada per:
CARME MUNTÉ, cap de redacció de *Catalunya Cristiana*

JOSEP MARIA CARBONELL

Degà de la Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna (URL)

MÍRIAM DíEZ BOSCH

Directora de l'Observatori Blanquerna de Comunicació, Religió i Cultura

Dijous 12 d'abril

19 h

Auditori de la Facultat de Comunicació i Relacions
Internacionals Blanquerna (URL). Carrer de Valldonzella 12, Barcelona

Entrada lliure

Més informació: 934 092 810 / redaccio@catalunyacristiana.cat
www.catalunyacristiana.cat

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

S.O.S. cristians

Pilar Rahola va publicar fa un any un article a *La Vanguardia* que començava així: «Llegeixo l'informe anual que presenta l'organització Puertas Abiertas amb les dades del 2016, i la xifra confirma els pitjors auguris: 215 milions de cristians pateixen una persecució alta, molt alta o extrema per la seva fe.» Aquest article titulat «Persecució silenciada» acabava d'aquesta manera: «La persecució i mort de cristians es produeix davant la indiferència i el silenci de tots. Com si no fossin víctimes. Com si no patissin. Com si no morissin. És el silenci còmplice que gronxa el bressol del botxí.» Pilar Rahola no s'ha quedat en aquest article. Acaba de publicar el llibre *S.O.S. cristians*, fruit d'una investigació rigorosa iniciada fa dos anys, sense edulcorants, i amb un sentit de denúncia profund. Una lectura totalment recomanable. Tres aspectes a destacar.

Primer, l'òptica del llibre. L'autora no pretén escriure un llibre sobre la fe religiosa ni sobre la transcendència espiritual. La seva mirada es dirigeix als drets fonamentals. Per això, no contempla els cristians per la seva condició religiosa sinó per la seva condició de víctimes, que en són pel sol fet de seguir Crist. Rahola pretén posar al descobert la persecució, la violència i l'assassinat que assetgen els cristians. Víctimes sovint invisibles pel silenci culpable dels que ho veuen i miren cap a una altra banda. Els mitjans dediquen poca atenció a les morts de cristians, la crema d'esglésies, com si es tractés d'una turbulència meteorològica que s'explica sense gaire interès. El crit de les víctimes cristianes es perd en el silenci de la nit, davant d'una indiferència crònica, que permet als botxins actuar amb total impunitat.

Segon, el triangle de l'horror. Rahola defineix així el triangle de l'horror: «On impera la violència, són assassinats; on hi ha tirans, reprimits, i on hi ha llibertat, menyspreats.» Tres escenaris per a un mateix guió. En el nostre cas, el diagnòstic de l'autora no pretén ser políticament correcte: «On hi ha democràcia, la violència i la repressió són substituïdes pel menyspreu i la demonització, especialment per ideologies d'esquerra que converteixen la laïcitat en un instrument de segregació sobretot en països catòlics, probablement perquè molts d'aquests moviments ideològics, més que laics, són furibundament anticatòlics.» N'hi ha prou amb una anàlisi detallada dels mitjans de comunicació. Aquí tenim una peculiaritat afegida: el règim de cristiandat es troba en fase crepuscular i es fa llum un cristianisme de diàspora.

Terçer, els cristians, víctimes al centre de la diana. El papa Francesc va afirmar: «Etic convençut que la persecució contra els cristians avui és més forta que en els primers segles de l'Església.» Hi ha estudis sobre aquesta realitat, que val la pena conèixer. La lectura del llibre de Pilar Rahola abona aquests plantejaments i permet situar aquests punts en una reflexió més àmplia, no per quedar-s'hi, sinó per estimular una actitud solidària amb les víctimes.

El crit de les víctimes cristianes es perd en el silenci de la nit, davant d'una indiferència crònica

al centre de la diana. El papa Francesc va afirmar: «Etic convençut que la persecució contra els cristians avui és més forta que en els primers segles de l'Església.» Hi ha estudis sobre aquesta realitat, que val la pena conèixer. La lectura del llibre de Pilar Rahola abona aquests plantejaments i permet situar aquests punts en una reflexió més àmplia, no per quedar-s'hi, sinó per estimular una actitud solidària amb les víctimes.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Gràcies, Patricia!

Potser, en passar tantes hores durant anys a les presons i parlar amb persones encausades per diferents delictes, he après una lliçó que, sovint, costa molt de pair a la gent —en general—: planyo més el que crea víctimes que a les mateixes víctimes. I l'argument és clar. El qui fereix, denigra, roba o, fins i tot, lleva la vida a una altra persona, o sigui, aquell que fa víctimes els altres, és víctima d'ell mateix, de la seva actuació, o per malaltia o per maldat. I això és molt pitjor que ser víctima

El qui fereix, denigra, roba o, fins i tot, lleva la vida a una altra persona, és víctima d'ell mateix per malaltia o per maldat

ma d'un altre. Va ser sant Enric d'Ossó —el meu fundador— qui em va ensenyar aquesta asserció: «No us farà mal qual-sevol adversitat si a vosaltres no us domina la maldat.» Així, doncs, és la maldat interior la que fa mal a la persona en el seu més íntim centre. Però això, que teòricament es pot entendre, no és fàcil d'acceptar

quan la víctima ens esquinça el cor. I aquesta és la lliçó que acaba de donar a tothom la mare d'en Gabriel amb paraules encoratjadores que defugen les actituds d'odi envers la persona que ha causat tant de mal. Unes paraules, per a molts incomprensibles, però que han donat a molta gent una lliçó d'heroisme, de generositat, de bonhomia i de capacitat de perdonar. Amb una fortalesa encomiable, Patricia Ramírez, la mare del petit Gabriel, va intentar frenar ahir la ràbia i les ànsies de venjança sorgides a les xarxes socials contra la presumpta assassina del nen de 8 anys, mostrant el seu desig que, de tot el que ha passat, només en quedi el pòsit de la bondat i les bones accions dels que es van bolcar en la recerca del seu fill. «En honor al *Pescaïto* —apel·latiu afectuós del seu fill—, que ningú no parli més d'aquesta dona, que no aparegui enlloc i que ningú retuitegi coses de ràbia, perquè aquest no era el meu fill i aquesta no soc jo... Que pagui el que hagi de pagar, però que el que quedi d'aquest cas sigui la fe i les bones accions que hem vist per tot arreu i que han fet sortir el millor de la gent. No pot quedar tot en la cara d'aquesta dona i en paraules de ràbia.» Realment, un exemple meravellós d'allò que deia al començament. El cor d'aquesta dona tindrà la pena terrible de la pèrdua del fill estimat, però no afegirà al dolor un altre dolor més punyent que engendra l'odi. Un odi que sovint es va generant col·lectivament davant d'esdeveniments com aquest, i que volen conjuminar la pietat i la compassió indubtable per una mort tan terriblement injusta, amb la ràbia i l'odi que només fa mal al cor que la incuba.

Els mitjans de comunicació i les xarxes socials sovint tenen les seves deficiències, però també els hem d'agrair que puguin arribar a moltes llars i a molts cors lliçons d'humanitat com la que ens ha donat aquesta mare admirable. Gràcies, Patricia!

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Víctor Gay, *GIRONA*; Miquel Àngel Martín, *LLEIDA*; Cristina Sánchez, *MALLORCA*; Júlia Ayala, *SOLSONA*; Joan Boronat, *TARRAGONA*; Víctor M. Cardona, *TORTOSA*; Patrícia Navas, *URGELL*; Xavier Bisbal, *VIC*; Javier Molina, *EL CAIRE*; Ana Alba, *JERUSALEM*

Col·laboradors d'aquesta setmana: Maria Balart, Pilarín Bayés, Esther Borrego, David Claret, Agustí Codinach, Núria Gispert, Macià Grau, Joan Guiteras, M. Núria Illas, Marco Impagliazzo, Josep Jiménez, Justo Lavunza, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Javier Molina, Victòria Molins, Glòria Monés, Josan Montull, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Quique, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Valentí Serra, Mercè Solé, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €

Gibraltar i Portugal: 135,01 €

Resta d'Europa: 213,25 €

Amèrica i Àfrica: 250,01 €

Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Carta dominical

Testimonis de la resurrecció

Avui és Pasqua de Resurrecció. Cantem a plena veu ¡Al·leluia! Sí, celebrem el triomf de Crist sobre la mort i el pecat. Celebrem la nostra salvació.

Expliquen d'un famós savi alemany que, havent d'ampliar el seu gabinet d'investigacions, va llogar una casa al costat d'un convent de carmelites. I va pensar: «Quina meravella, aquí tindrà un silenci permanent!» Van passar els dies i va comprovar que, efectivament, el silenci envoltava la casa, excepte a les hores d'esbarjo. Llavors, al pati veï esclataven sortidors de rialles, unes riallades transparents, una deu inexhaurible d'alegria.

I era un pou que s'escolava per portes i finestres. Un goig que perseguia l'investigador per molt que tanqués els finestrons. Per què reien aquelles monges? De què reien? Aquestes preguntes intrigaven l'investigador. Tant, que la curiositat el va empènyer a conèixer la vida d'aquelles religioses. De què reien si eren pobres? Per què eren tan felices si res del que alegre aquest món era seu? Com podien omplir-los la pregària, el silenci? Tant valia la simple amistat? Què hi havia al fons dels seus ulls que els feia brillar d'aquella manera?

Aquell savi alemany no tenia fe. No podia entendre que allò que per ell era una pura ficció, purs somnis sense sentit, omplís una ànima. Menys encara que pogués alegrar-la fins a aquest extrem.

I va començar a obsessionar-se. Va començar a sentir-se envoltat d'onades de rialles, que ara escoltava a totes hores. I li va néixer a l'ànima una enveja que no es decidia a confessar-se a si mateix. Devia haver-hi *alguna cosa* que ell no entenia, un misteri que el desbordava. Aquelles dones, pensava, no coneixien l'amor, ni el luxe, ni el plaer, ni la diversió. Què tenien, si no podien ser una altra cosa que una acumulació de solituds?

Un dia es va decidir a parlar amb la priora, i aquesta li va donar una sola raó:

—És que som esposes de Crist.

—Però —va argüir el científic— Crist va morir fa dos mil anys.

Llavors va créixer el somriure de la religiosa i el savi va tornar a veure en els seus ulls aquella brillantor que tant l'intrigava.

—S'equivoca —va dir la religiosa—; el que va passar fa dos mil anys va ser que, venent la mort, va ressuscitar.

—I per això són felices?

—Sí. Nosaltres som testimonis de la seva resurrecció.

Em pregunto ara, després de llegir aquesta preciosa narració, quants cristians s'adonen que aquest

és el seu *ofici*, que aquesta és la tasca que els van encomanar el dia del baptisme: ser testimonis de la resurrecció. Un veritable cristià no perd l'alegria ni l'esperança. Sap que Crist, el seu Déu i Senyor, el seu Amic i Germà, viu i l'estima. ¿No va ser aquesta certesa la que va fer desbordar d'alegria Maria Magdalena, Tomàs el Bessó, els dos d'Emmaús, Pere...?

Aquest temps de Pasqua hauria de ser la gran ocasió per fer el repàs de la infinita sèrie d'alegries que amb prou feines gaudim. Hauria de ser el temps de descobrir, i d'assaborir internament, que:

- Som felços perquè hem estat cridats a la vida
- Som felços perquè hem estat cridats a la fe
- Som felços perquè Déu ens ha estimat el primer
- Som felços perquè nosaltres també l'estimem
- Som felços perquè el dolor és camí de resurrecció
- Som felços perquè Déu perdona els nostres pecats
- Som felços perquè els nostres noms estan escrits al Regne del cel
- Som felços perquè el Regne és ja dins nostre
- Som felços perquè som tots germans
- Som felços perquè Ell ens ha nomenat testimonis de la seva joia.

Visquem, amb humilitat i sense complexos, la joia pasqual, regal del Ressuscitat. Transmetem la joia i la pau al nostre voltant. Bona Pasqua de Resurrecció!

Joan Josep Omella Omella
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

L'alegria de la resurrecció

En el conte *L'estudiant*, d'Anton Txékhov, l'acció transcorre durant un Divendres Sant. L'Ivan, un seminarista, tornava a casa enmig d'un temps rúfol, amb molt de fred. Va passar pel costat d'una mansió on vivien dues vídues, mare i filla, i va entrar per escalfar-se. Els va recordar que en una nit com aquesta l'apòstol Pere s'estava escalfant al costat del foc quan va negar el Senyor. Les dues vídues es van emocionar fins al punt de plorar. Després l'estudiant va prosseguir el camí pensant que si aquestes dues dones s'havien commogut tant per un fet esdevingut feia dinou segles, és que guardava alguna relació amb el present.

Apropant-se ja a casa, l'Ivan va continuar pensant en el que va passar després de la negació de Pere, i es va sentir envaït per «una dolça i inefable esperança de felicitat». La vida li va semblar

meravellosa, plena de sentit. Com altres grans escriptors russos, Txékhov va fer experimentar al seu personatge l'alegria del misteri de la Resurrecció de Jesucrist. Amb el Divendres Sant no acaba tot. La Pasqua jueva, portada a la seva plenitud, és bestreta de la nostra resurrecció.

En un missatge de Pasqua, el papa Francesc ens va encoratjar amb aquestes paraules: «Germans i germanes, no ens tanquem a la novetat que Déu vol portar a les nostres vides. Potser sovint estem cansats, decebuts, tristos. Sentim el pes dels nostres pecats, pensem que no ho podem aconseguir? No ens tanquem en nosaltres mateixos, no perdem la confiança, no ens resignem mai: no hi ha situacions que Déu no pugui canviar, no hi ha pecat que no pugui perdonar si ens obrim a ell.»

I va afegir: «Accepta llavors que Jesús ressuscitat entri en la teva vida, acull-lo com a amic, amb confiança: Ell és la vida! Si fins ara has estat lluny d'ell, fes un petit pas: t'acollirà amb els braços oberts. Si ets indiferent, accepta arriscar: no quedaràs decebut. Si et sembla difícil seguir-lo, no tinguis por, confia en ell, tingues la seguretat que ell és a prop teu, és amb tu, i et donarà la pau que cerques i la força per a viure com ell vol.»

En aquesta festa tan gran de la Resurrecció, hem de donar gràcies a Déu per la vida, demanant que en ella floreixi la primavera de l'Esperit, amb bellesa encara més gran que la que vesteix els nostres camps en aquesta estació. La nostra felicitat, per a ser veritable, ha de ser expansiva i portar-la a altres que estiguin al nostre costat. El nostre Déu és tan proper! És el nostre millor amic.

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Inici

Edició digital 2015

Hemeroteca

Promocions

Aquesta Setmana

Església Catalunya

Església Espanya

Església Món

Vaticà

La Bona Notícia
també
a internet

www.catalunyacristiana.cat

ENTRA A LA PÀGINA WEB
I CONSULTA LA NOSTRA
HEMEROTECA.
HI TROBARÀS 35 ANYS
DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb

Lectures

Diumenge de Pasqua

Lectura primera

Ac 10,34a.37-43

Després d'haver ressuscitat d'entre els morts, nosaltres hem menjat i begut amb ell

Lectura dels Fets dels Apòstols:

En aquells dies, Pere prengué la paraula i digué: «Ja sabeu què ha passat darrerament per tot el país dels jueus, començant per la Galilea, després que Joan havia predicat a la gent que es fessin batejar. Parlo de Jesús de Natzaret. Ja sabeu com Déu el consagrà unguint-lo amb l'Esperit Sant i amb poder, com passà pertot arreu fent el bé i donant la salut a tots els qui estaven sota la dominació del diable, perquè Déu era amb ell. Nosaltres som testimonis de tot el que va fer en el país dels jueus i a Jerusalem. Després el mataren penjant-lo en un patíbul. Ara bé: Déu el ressuscità el tercer dia, i concedí que s'aparegués, no a tot el poble, sinó a uns testimonis que, des d'abans, Déu havia escollit, és a dir, a nosaltres, que hem menjat i hem begut amb ell després que ell hagué ressuscitat d'entre els morts. Ell ens ordenà que prediquéssim al poble assegurant que ell és el qui Déu ha destinat a ser jutge de vius i de morts. Tots els profetes donen testimoni a favor seu anunciant que tothom qui creu en ell rep el perdó dels pecats gràcies al seu nom.»

Salm responsorial

117

Enaltiu el Senyor: Que n'és de bo,
perdura eternament el seu amor.
Que respongui la casa d'Israel:
perdura eternament el seu amor.

R. Avui és el dia en què ha obrat el Senyor,
alegrem-nos i celebrem-lo.

La dreta del Senyor fa proeses,
la dreta del Senyor em glorifica.
No moriré, viuré encara,
per contar les proeses del Senyor. **R.**

La pedra que rebutjaven els constructors
ara corona l'edifici.
És el Senyor qui ho ha fet,
i els nostres ulls se'n meravellen. **R.**

Lectura segona

Col 3,1-4

Cerqueu allò que és de dalt, on hi ha el Crist

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses:

Germans, ja que heu ressuscitat juntament amb el Crist, cerqueu allò que és de dalt, on hi ha el Crist, assegut a la dreta de Déu; estimeu allò que és de dalt, no allò que és de la terra. Vosaltres vau morir, i la vostra vida està amagada en Déu juntament amb el Crist. Quan es manifestarà el Crist, que és la vostra vida, també vosaltres apareixereu amb ell plens de glòria.

Al·leluia

1Co 5,7b-8a

*Crist, el nostre anyell pasqual, ha estat immolat:
celebrem en el Senyor la festa de Pasqua.*

Evangeli

Jn 20,1-9

Havia de ressuscitar d'entre els morts

Lectura de l'evangeli segons sant Joan:

El diumenge Maria Magdalena se n'anà al sepulcre de matí, quan encara era fosc, i veié que la pedra havia estat tretta de l'entrada del sepulcre.

Glòria Monés

Ella se'n va corrents a trobar Simó Pere i l'altre deixeble, aquell que Jesús estimava tant, i els diu: «S'han endut el Senyor fora del sepulcre i no sabem on l'han posat.» Llavors Pere, amb l'altre deixeble, sortí cap al sepulcre. Corrien tots dos junts, però l'altre deixeble s'avançà i arribà primer al sepulcre, s'ajupí per mirar dintre i veié aplanat el llençol d'amortallar, però no hi entrà. Darrere d'ell arribà Simó Pere, entrà al sepulcre i veié aplanat el llençol d'amortallar, però el mocador que li havien posat al cap no estava aplanat com el llençol, sinó lligat encara al mateix lloc. Llavors entrà també l'altre deixeble que havia arribat primer al sepulcre, ho veié i cregué. Fins aquell moment encara no havien entès que, segons les Escripures, Jesús havia de ressuscitar d'entre els morts.

Consultori bíblic

Ignasi Ricart
Claretà i
biblista

Com narren els evangelis la Resurrecció de Jesús? (I)

La Resurrecció de Jesús és el nucli de la nostra fe: el kerigma primitiu no és una crònica freda sobre Jesús de Natzaret, sinó una vivència comunitària del Crist crucificat. Una bona notícia, un Evangeli per a tothom. Per la resurrecció de Jesús, la comunitat postpasqual no sent nostàlgia del Jesús terrenal. Aquest, per la resurrecció, posseeix una dimensió d'universalitat (l'Esperit) per la qual entra en relació real de possessió amb tot l'univers, el qual passa així a formar part del Cos de Crist. És la realització progressiva del tot en totes les coses. Aquest esdeveniment pasqual és confessat en diversos llenguatges, d'acord amb una experiència. De primer, per als apòstols la mort de Jesús fou una derrota, una terrible desil·lusió (Mc 16,14; Lc 24,21-24; Jn 20,19). Però tot seguit van experimentar que el Crucificat era una persona vivent, i així el van proclamar a partir d'aquests dos llenguatges originaris: 1. Un eix semàntic temporal (abans-després): Déu ha ressuscitat Jesús d'entre els morts, Jesús és el mateix a qui van seguir quan els va cridar (Mc 16,6). 2. L'eix semàntic espacial (a baix-a dalt): Jesús és Ell mateix, però no el mateix: Jesús, el vivent, és el Senyor exaltat a la glòria del Pare (Fl 2,6-9). Tot i que no podem constatar el fet (=l'acte de Déu en ell mateix), l'experiència de la Resurrecció és per als apòstols una llum nova que decobreix el sentit i la significació del que han viscut anteriorment.

Per a consultes: redaccio@catalunyacristiana.cat

Comentari de la Paraula

Simó Pere segueix el deixeble amat de Jesús

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista /
riuscamps@yahoo.es

En l'evangeli d'avui apareixen tres personatges que des de tres angles diferents descriuen tot el grup de deixebles de Jesús enfrontats amb una realitat que no té cap explicació racional ni apologètica: el sepulcre buit. Maria Magdalena, en representació del cercle femení, ha estat present en els moments més crítics de la vida de Jesús: prop de la creu (Jn 19,25) i a la porta del sepulcre (20,1); Simó Pere, en representació del nucli dur dels Dotze, absent al Gòlgota, fou el primer en entrar al sepulcre buit; finalment, el Deixeble amat, mai anomenat pel seu nom, l'autor de l'escrit conegut com *Evangeli de Joan*, present al peu de la creu acompanyant la mare de Jesús (19,26-27), fou testimoni de la sang i aigua que sortí del costat de Jesús (19,35) i el primer dels Dotze que cregué que havia ressuscitat. Maria, en comprovar que la llosa havia estat remoguda «*lluny de la porta del sepulcre*», inferí que algú s'havia endut el cos de Jesús. Se'n va, doncs, corrents a comunicar-ho als dos representants dels Dotze. La diferència en la manera de córrer de l'un i l'altre reflecteix el seu diferent estat d'ànim: Pere hi va encara apesarat per la seva triple negació; el Deixeble amat, empès pel gran amor que professa a Jesús, «s'avançà corrent més de pressa que Pere i arribà primer al sepulcre», però no hi entra per deferència envers Pere. Un detall que no ha de passar desapercebut: Pere se sent segur «seguint» les traces del Deixeble amat. Tots dos contemplen el mateix: «els llençols posats» simbolitzen el tàlem nupcial preparat per a les noces; el «sudari», separat del llit nupcial, que havia estat posat «sobre el cap» de Jesús, es troba ara «enrotllat a part en un lloc singular». El lloc per excel·lència per a un jueu era el Temple: la mort, simbolitzada pel sudari, embolcalla per complet el Temple. De Simó Pere no es diu que vagi creure; del Deixeble amat s'explicita: «Ho veié i cregué.» La creença en la Resurrecció d'entre els morts comença a obrir-se pas.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIAI II)

Temps de Pasqua

(SALTERI: SETMANA 1)

ABRIL

Comença el temps de Pasqua

1. DIUMENGE

Resurrecció del Senyor, Blanc. Lectures: Fets 10,34a.37-43 / Salm 117 / Colossencs 3,1-4 / Joan 20,1-9
SANTORAL: Nuno Álvares Pereira, rel.; Teodora, mr.; Venanci, b. i mr.

2. DILLUNS

Octava de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 2,14.22-32 / Salm 15 / Mateu 28,8-15
SANTORAL: Beat Dídac de San Vítors, prev. i mr.; Francesc de Pàola, erm.; Maria Egipciaca, penitent.

3. DIMARTS

Octava de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 2,36-41 / Salm 32 / Joan 20,11-18
SANTORAL: beata Guimar; Nicetas, ab.

4. DIMECRES

Octava de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 3,1-10 / Salm 104 / Lluc 24,13-35
SANTORAL: Benet de Palerm, rel.; Plató, ab.

5. DIJOUS

Octava de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 3,11-26 / Salm 8 / Lluc 24,35-48
SANTORAL: Emília, vg. i mr.; Maria Crescència Höss, rel.; Vicent Ferrer, prev.

6. DIVENDRES

Octava de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 4,1-12 / Salm 117 / Joan 21,1-14
SANTORAL: Guillem, ab.; Marcel·lí, mr.; Sixt I, p. i mr.

7. DISSABTE

Octava de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 4,13-21 / Salm 117 / Marc 16,9-15
SANTORAL: Epifani, b.; Germà, monjo; Joan Baptista de La Salle, prev. i fund.

El sant

Per Eduard Brufau

Beat Dídac de San Vítors

Als segles XVI i XVII l'expansió colonial dels europeus, sobretot d'espanyols, portuguesos i anglesos, va dur el cristianisme arreu del món. En aquest procés d'evangelització no hi va faltar la violència, tant per part dels conqueridors com dels conquerits. El beat Dídac de San Vítors (1627-1672) va ser un dels molts evangelitzadors que van morir màrtirs. Nascut a Burgos dins d'una família de la més alta aristocràcia castellana, de ben jove va entrar a la Companyia de Jesús. Acabats els estudis i una vegada ordenat, va ser enviat com a missioner a les Filipines. Després d'uns anys, però, ell mateix va demanar de ser destinat a l'illa de Guam, on no hi havia cap presència cristiana. L'any 1668 Dídac de San Vítors i altres companys jesuïtes van arribar a l'illa i van començar a predicar, amb un èxit notable. Tanmateix, també van trobar l'oposició frontal d'una part de la població, fins al punt que l'any 1672 el beat va ser assassinat just després d'oficiar un baptisme. Va ser beatificat el 1985 per Joan Pau II.

Viure en Déu

Sempre m'ha agradat aquesta expressió, que apareix sovint a les catacumbes («*Vivas in Deo!*») i que contrasta amb el nostre «Descansi en pau». No es tracta de descansar, sinó de viure plenament. Això és el que enceta Jesucrist amb la seva mort i resurrecció: la vida plena en Déu. I nosaltres estem cridats a seguir-lo en aquest camí.

Però la vida plena en Déu no és una evidència, més aviat una intuïció que es projecta en tota la vida i més enllà de la vida que coneixem. Al bisbat de Sant Feliu hem estat treballant aquest curs això del «donar fruit». En pensar-hi m'he adonat que sovint els fruits sempre impliquen morir d'alguna manera (una cosa vivim potser més negativament del que tocaria); que habitualment gaudim dels fruits del treball dels altres (i per tant sempre són un regal per agrair); que moltes vegades els fruits creixen en llocs inesperats i en formes que ens costa reconèixer; que de vegades els busquem dins l'Església i els trobem en el molt més universal Regne de Déu; i que, en qualsevol cas, les nostres llavors, sempre fràgils, creixen perquè Déu les fa créixer i no pas pels nostres mèrits.

Celebrar la Pasqua és donar-nos set setmanes i un dia per fer-nos més conscients i agraïts d'aquesta plenitud de vida, per expressar la nostra alegria, per viure intensament i comunitàriament la festa. Per això la Pasqua s'ha de notar en les nostres

esglésies, en fort contrast amb l'austeritat quaresmal: llum (la llum del dia, la llum del ciri pasqual, el color blanc d'estoles i casulles), flors, l'aspersió baptismal, música, cants (recuperem l'*Al·leluia!*). I també aplecs diversos: moments de trobada i de celebració de vincles, relacions i amistat.

Aquesta pedagogia de la Resurrecció a què ens mou l'any litúrgic funcionarà en la mesura en què siguem capaços de mirar-nos el món amb ulls de ressuscitat i d'ajudar-nos mútuament a descobrir els brots de vida que neixen i creixen enmig de la vida quotidiana, encara que sigui enmig del dolor, el pecat i la vulnerabilitat, perquè la nostra alegria no és banal, sinó que està arrelada a la creu i no defuig el patiment.

En el camí dels 50 dies de la Pasqua, ens hi acompanyen especialment les lectures que proclamem els diumenges. Un signe eloqüent de la novetat de la Pasqua és que la primera lectura ja no és de l'Antic Testament, sinó dels Fets dels Apòstols. Esdevé una formulació de la mort i Resurrecció de Jesús des de la proximitat dels apòstols i una descripció de la vida de les primeres comunitats cristianes, que es mostren ja amb una gran diversitat.

La segona lectura, en cinc dels diumenges de Pasqua i en el cicle B, és de la primera carta de Joan,

i posa l'accent en les conseqüències de la mort i la resurrecció de Jesús per al comportament cristià.

Quant a l'evangelí, els dos primers diumenges de Pasqua es llegeixen cada any els mateixos textos, de Joan: la descoberta del sepulcre buit amb Maria Magdalena i la doble aparició de Jesús als deixebles, primer sense Tomàs, després amb Tomàs. El tercer diumenge es fa referència a l'aparició de Jesús al cenacle, en paraules de Lluc: els deixebles seran testimonis del Ressuscitat a tot el món. El quart diumenge es llegeix cada any un fragment del capítol 10 de Joan, el del bon pastor. El cinquè, també amb Joan, fa al·lusió al discurs de comiat: Jesús com a cep veritable, i nosaltres com a sarments. En el diumenge sisè es pot llegir la continuació del discurs del diumenge anterior o bé el text que correspondria al setè diumenge de Pasqua. Se sol fer perquè, als llocs on se celebra l'Ascensió en diumenge, el diumenge setè desapareix. Per això hi ha una certa flexibilitat a l'hora de triar les lectures. En el text del diumenge setè, també de Joan, els apòstols, cridats a la unitat i units a Jesucrist, són enviats al món.

A l'Ascensió llegim el final de Marc, que posa l'accent en la missió dels apòstols com a continuadors de Jesucrist, i, a la Pentecosta, el do de l'Esperit Sant el dia mateix de la Pasqua.

Bona Pasqua!

Mercè Solé

Membre de l'ACO i del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona (msoletey@gmail.com)

Què significa la paraula «Pasqua»?

Joan Garrit

Pasqua, de l'hebreu *pesah*, vol dir passar per damunt. Molt sovint, diem frases com aquestes: «ets feliç com una pasqua», o bé, «aquest vailet fa cara de pasqua». Amb això volem expressar l'alegria o satisfacció de la persona al·ludida.

Però malgrat que celebrem amb devoció, i amb alegria, la Pasqua, potser algú ignora la procedència d'aquesta meravellosa paraula, que és fonament de la nostra fe.

La Pasqua és la festa més important dels jueus, té arrels antigues provinents dels temps de Canaan, relacionada amb la immolació dels corders que pasturen els nòmades, també, de les festes dels pans àzims, pròpia també dels agricultors en collir els sembrats.

La Pasqua servia per oferir a Déu les primícies dels ramats i de les collites. Aquestes festes aviat s'uniren amb el record de l'alliberament del poble d'Israel, de la seva sortida d'Egipte i de l'aliança amb el mont Sinai. La Pasqua, segons els escrits de l'Èxode, s'uneix al fet salvífic i messiànic, i és la gran festa del poble d'Israel.

La Pasqua vol referir-se al fet que Jahvè va passar de llarg de les portes dels israelites, en el darrer càstig infringit al poble egipci. També fa referència al pas pel mar Roig, i al trànsit i final de l'esclavitud.

En el Nou Testament, la Pasqua és l'obra salvadora de Crist i es refereix a l'Eucaristia, per això, també, la celebració dominical s'anomena Pasqua (dia del Senyor). La mort i resurrecció de Crist (Crist és el veritable anyell pasqual) dona sentit a la Pasqua dels jueus i és la Nova Aliança.

Fabián Cruz

El Concili de Nicea, l'any 325, va establir que la Pasqua cristiana se celebrés el diumenge següent al pleniluni després de l'equinocci de primavera (entre el 22 de març i el 25 d'abril). L'Església d'Orient celebra la Pasqua, a diferència de nosaltres, el 14 del mes de Nisàn. Els orientals remarquen més la Passió i mort de Jesús, mentre que nosaltres, els catòlics, celebrem i donem més importància a la Resurrecció del Senyor.

El papa Pius XII, el 1951, va voler donar una millor expressivitat i participació a la Pasqua, instaurant la

La mort i Resurrecció de Crist dona sentit a la Pasqua dels jueus i és la Nova Aliança

Vetlla pasqual. El Triduum Pasqual, en què celebrem i vivim la Passió, mort i Resurrecció del Senyor, és el punt culminant de l'any litúrgic, i també de la nostra fe. És la festa de les festes, la solemnitat de les solemnitats, el misteri de Crist que ha vençut la mort. La celebració dura cinquanta dies, fins a la solemnitat de Pentecosta.

Heus ací el contingut i expressió d'aquesta meravellosa paraula, «Pasqua», que ens ha d'ajudar a valorar i estimar cada vegada que l'anomenem pel seu significat i la història que comporta per a nosaltres com a seguidors

CLUB+AMICS

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

Recés de Pasqua

Predica Monsenyor Sergi Gordo - Bisbe auxiliar de Barcelona

Dissabte dia 28 d'abril del 2018

al monestir de Valldonzella, c/ Cister, 41-45, de Barcelona

PROGRAMA:

10 h Benvinguda
Laudes
Xerrada a càrrec de Sergi Gordo
Temps de pregària personal
12.30 Celebració de l'Eucaristia

Les places són limitades

Cal fer una aportació mínima de 5 euros per persona

Per fer la vostra reserva,
MERCÈ PAPIOL - Relacions Públiques

Tel. 934 092 770

mpapiol@clubmes.cat – www.clubmes.cat

Exercicis espirituals

Mn. Antonio Bordás Belmonte

Del 4 al 9 de març vam tenir exercicis espirituals a la casa d'espiritualitat de les teresianes. Érem un grup de 24 sacerdots, dos eren de València. Van ser dirigits pel pare Adolfo Chércoles, de Granada, un jesuïta experimentat en aquest menester, que té molt món recorregut, ja ancià de viva veu, un raonament agradable, era amè en les xerrades i ens feia sentir bé. Ens va ajudar a meditar durant cinc dies de la setmana, ja que tots, com a sacerdots, el cap de setmana tenim treball pastoral. El tema va versar sobre les quatre primeres benaurances, que pretenen endinsar-nos en la persona, en la vida, en el misteri de Jesús de Natzaret. Ens feia una xerrada al matí, més aviat llarga, i després una altra a la tarda, d'aquesta manera teníem temps per passejar, descansar i meditar, deixant tot el brogit diari. També resàvem una part de la litúrgia de les hores, i concelebràvem l'Eucaristia, que sempre és interessant. La vam presidir els més grans. Bé, però això no és el més important; hem compartit la pregària, el silenci i també la meditació; i a la nit, resàvem el sant rosari, una devoció seguida des del Seminari.

El menjar era senzill, però abundant i bo. Què en direm? Simplement, que val la pena fer exercicis espirituals; un cop l'any. Ara que ja no faig classes, no tinc aquest lligam tan fort amb els horaris; i em puc dedicar més a l'espiritualitat, tan necessària. Jo aconsellaria a tots els companys que facin exercicis espirituals cada any. No com feia jo abans, cada molts anys. L'esperit ho agraeix i a més també podem transmetre aquesta vivència als altres. Simplement això.

Preocupació per les pensions

La gran preocupació de tots, actualment, són les pensions. L'augment de l'esperança de vida i la caiguda de les taxes de natalitat han provocat que la piràmide poblacional s'estigui invertint. Espanya és un dels països més afectats i el resultat, segons prediccions d'Eurostat, és que la població major de 65 anys es duplicarà durant les pròximes dècades, passant de 7 a 15 milions. Per tant, cada vegada hi ha menys persones en edat de treballar que han de suportar més pensionistes amb els seus ingressos; els treballadors hauran de fer un esforç doble: d'una banda, finançar les pensions de la gent gran i, de l'altra, estalviar perquè el seu nivell de vida no es desplomi després de la seva jubilació.

Durant la crisi, els pensionistes van ser els qui van sortejar millor les recessions per les seves prestacions a la Seguretat Social; molts van ser el suport de les seves llars. El que es preveu de cara a un futur, si no hi ha una reforma del sistema de pensions que garanteixi que la prestació creix en línia amb el salari mitjà, és que la pobresa es generalitzi, sent els joves els qui han de mantenir la gent gran.

CRISTINA CASALS MASSÓ
Esplugues de Llobregat

Xàldigues per a l'alegria

L'Al·leluia! Alegria viva!

La paraula *Al·leluia* ve de dues veus hebrees: *Hallelu*, que significa «Alabeu», i *Yah*, nom abreujat de Jahvè, Déu. L'Al·leluia és «una viva alegria».

L'alegria... és contagiosa. Es difon per si mateixa.

L'alegria... ens allibera d'angoixes i sofriments.

L'alegria... evita disputes i disgustos.

L'alegria... obre portes i acosta les persones.

L'alegria... ajuda a obrar el bé.

L'alegria... infon força per vèncer les pors.

L'alegria... és un esperó per superar les dificultats.

No siguem egoistes. Hem de donar i donar-nos amb alegria.

Alegrin-se... els senzills, els qui sofreixen i esperen en Jesús Ressuscitat. Al·leluia.

J. M. Alimbau Argila

(Medalla de Plata de l'Institut de Teologia Espiritual)

*Xàldiga: espurna de foc, d'un tronc resinós, en cremar-se

Recomanació de «Rauxa»

«Un deure indefugible» afirma el senyor Eduard Brufau (CC 18/3/2018), deure que impliqui l'Església, fins al mateix Papa. Vegem. Aquesta qüestió, segons recordem, va començar l'11 de setembre del 2012 (males llengües diuen que va ser per tancar el tema del 3%), amb Artur Mas i els seus corifeus. A la vista del seu desenvolupament durant sis anys i el seu fracàs en tots els fronts, el procés recull veles i acaba als Tribunals, que en un Estat de Dret, amb separació de poders, és la garantia de la democràcia, la llibertat i la pau.

No podem implicar el Papa en un procés de rebel·lió, ni el Govern d'Espanya, perquè és el poder judicial el que jutja, segons les seves atribucions, els delictes comesos, ja siguin polítics o particulars els delinqüents. Pensar el contrari seria advocar per sistemes dictatorials, en els quals la Llei no tindria fonament.

Recomano al Sr. Brufau que dedi-

qui la seva *Rauxa* a l'empresari alemany Karl Jacobi, que li va cantar les quaranta a Roger Torrent al Círculo Ecuestre el 6 de març del 2018. En un exercici de deontologia periodística.

JOSÉ GUTIÉRREZ RODRÍGUEZ
Barcelona

Els vells, trista realitat de la vida moderna

Quan més atencions mereixen i necessiten, es troben sols després d'haver entregat tota la seva vida activa a la família. Sols, després d'haver donat molt més del que han rebut. Sols, després de molts i molts sacrificis no reconeguts. Sols, massa sovint, tot i que tenen família. Sols, encara que ells no van abandonar mai els seus grans. I, moltes vegades, tristament sols, acompanyats només de la seva soledat.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE
Granollers

El Consultori

PREGUNTES I
RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA
I MORAL
pel Dr. Joan Antoni
Mateo

La por de Josep

Sempre m'ha intrigat que el Nou Testament parla de «la por» de Josep. Se li diu que no tingui por de prendre Maria a casa seva com a esposa. De què havia de tenir por? Si ell sospitava de Maria, n'hi havia prou que trenqués l'acord matrimonial. No ho acabo d'entendre. A més, penso, la por és incompatible amb la fe i això podria donar a entendre que es dubta de la fe de Josep.

Potser, per aportar una mica de llum a aquesta qüestió, ens hauríem de preguntar de quina por parlem. Per «por» podem entendre en llenguatge col·loquial una actitud d'inseguretat i angonya davant d'una realitat que percebem com a amenaçadora o perillosa i que escapa al nostre control. En aquest sentit, la por angonya, paralitza i no ens deixa avançar. En el fragment evangèlic que vostè menciona, el que hem traduït per «por» no té res a veure amb la versió popular esmentada. Jo ho hauria traduït per «temor de Déu», en el sentit de reconeixement i respecte per la manifestació de Déu en un esdeveniment. De fet, la paraula grega significa «temor reverencial», com es posa en manifest en altres llocs del Nou Testament on es fa servir l'expressió, com per exemple en els relats de la Resurrecció. Què vol dir tot això? Seguint els ensenyaments del Magisteri de l'Església, especialment de sant Joan Pau II, cal advertir que Josep, coneixedor per la Verge del fet extraordinari, es veu aclaparat, indignat. S'adona que es troba davant d'una intervenció de Déu i experimenta aquest temor reverencial. Es diu: això és de Déu i jo no puc ser-hi. En aquest context rep la moció divina que, tot confirmant-li el que ja sap, el convida a participar en el disseny salvífic de Déu essent espòs i pare per a Jesús. Res més lluny de la incredulitat que vostè menciona. Tot al contrari. De fet, Josep, de qui es parla poc en el Nou Testament, és anomenat «just», és a dir, excepcionalment creient, doncs «just» es diu de molts pocs personatges en la història de la salvació. La festa de Sant Josep que acostuma a caure per Quaresma ens convida a descobrir la gran fe del Patriarca i el seu esperit de conversió. Sant Josep, oient de la Paraula de Déu, no dubta a canviar la seva perspectiva i manera de veure les coses quan Déu se li manifesta. I, finalment, això del dubte i la sospita envers Maria, per part de sant Josep, deixem-ho d'una vegada al bagul de l'oblit perquè és una interpretació molt esbiaixada del que realment va passar. Déu fa bé totes les coses i de la mateixa manera que va voler la fe i el consentiment lliure de Maria, també ho va voler de Josep en el gran esdeveniment de l'Encarnació.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

Un testimoni viu de la història

La basílica dels Sants Just i Pastor recupera un orgue amb elements de cinc segles

Macià Grau

Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

La basílica dels Sants Màrtirs Just i Pastor té una llarga tradició organística que va començar l'any 1494, i que la va convertir en un lloc de gran activitat cultural, musical i litúrgica. Els darrers anys, però, una deterioració progressiva havia fet que l'orgue es trobés en una situació crítica, que el feia gairebé impossible de tocar. És per aquest motiu que l'any 2005, amb l'arribada del nou rector a la parròquia, Mn. Armand Puig Tàrrach, es va decidir restaurar-lo i recuperar la qualitat que tenia però que havia perdut. El procés de restauració ha estat llarg i costós, ja que l'instrument era un cúmul de disfuncions per culpa de les condicions ambientals extremes de la basílica, com les goteres i l'acció dels corcs. Han estat necessaris més de 250.000 euros i 13 anys des de la primera proposta que va posar sobre la taula l'actual rector de Sant Just i Pastor, i és per això que ens apropem fins a la basílica per preguntar-li com s'ha aconseguit finalment recuperar l'orgue històric. Tan bon punt entrem a l'església ens deixem enlluernar per la majestuositat de l'orgue totalment restaurat, però ràpidament ens adonem que les obres encara no han acabat. L'estat de l'edifici encara no és l'òptim, i Mn. Armand ens confirma el que veiem, explicant-nos alhora com va començar el procés de restauració: «El 2005, quan vaig arribar, vam realitzar una inspecció de l'església, que aparentment estava bé, però ràpidament es va veure que hi havia molts problemes, era un edifici en un estat lamentable.

Després de fer-se aquesta inspecció, es va examinar també l'orgue, i vam observar que tenia una qualitat molt baixa i les seves possibilitats no es veien enlloc.» A partir d'aquest moment recuperar l'orgue va passar a ser la primera prioritat per a la basílica, ja que és un element essencial per a la litúrgia, i l'any 2008 es va posar en marxa la restauració. Per motius econòmics, però, els treballs es van iniciar només parcialment, i no va ser fins al 2016 quan es van reprendre les obres: «El 2008 hi va haver la crisi, i de sobte ningú no volia o no podia ajudar. Per sort la situació va remuntar una mica el 2016 i vam poder començar la restauració de l'orgue pròpiament dita», explica Mn. Armand Puig.

Rigorosos criteris de restauració

Els treballs es van realitzar al taller Blancafort de Collbató, sota la direcció del mestre orguener Albert Blancafort i amb la supervisió de tres organistes més, el titular de la basílica, Bernat Bailbé; el titular de la Sagrada Família, Juan de la Rubia, i el monjo organista de Montserrat pare Jordi-Agustí Piqué. Per traslladar-lo al taller, es va haver de fer un desmuntatge total, que va permetre efectuar una restauració

L'orgue de Sant Just i Pastor, completament restaurat

L'orgue té més de 1.800 tubs, dels quals 200 són completament nous.

íntegra peça a peça, tot i que en alguns casos s'han hagut de reproduir de zero les parts irrecuperables. Una de les principals característiques de la restauració és la gran rigorositat del taller per mantenir l'estil i els materials de l'època, fet que va fer encara més complicats els treballs: «S'han de tenir criteris de fidelitat per mantenir el que era, però alhora s'ha de renovar perquè no hi hagi cap problema», exposa el rector de Sant Just.

Aquests criteris van anar des de l'aprofitament dels tubs dels instruments anteriors fins a l'aplicació

de tècniques de l'època com la cola calenta, pintures a l'òxid de ferro o pell adobada al natural. L'única modificació respecte del projecte original va ser l'ampliació del pedal, al qual se li van afegir cinc notes més per poder interpretar tota mena de literatura. També s'han hagut de reemplaçar 200 dels més de 1.800 tubs que té l'orgue, ja que estaven massa malmesos com per recuperar-los. La construcció d'aquests tubs s'ha fet a Alemanya, al taller Orgelpeifenbau F. Sinistra, un lloc especialitzat en la restauració i construcció de tubs d'orgue.

Un instrument únic

L'essència de l'orgue restaurat es basa en la seva història, que abraça fins a cinc segles: «L'orgue de Sant Just i Pastor és un testimoni viu de la història, ens permet sentir sons de diversos segles.» Així ens descriu Mn. Armand l'essència d'aquest instrument, que fins ara havia estat oblidat però que ha recuperat tota la seva esplendor. Les diverses intervencions i ampliacions que s'han fet a l'orgue des del 1494 fan que el seu estil sigui una perfecta simbiosi: d'una banda, té una caixa neogòtica construïda amb tubs procedents del barroc, i de l'altra, el segon teclat expressiu és de caire romàntic. Això fa que la sonoritat de l'instrument sigui un híbrid entre l'escola barroca i l'escola romàntica emergent, que ens permet traslladar-nos a diverses èpoques, tal com ens explica el rector de la parròquia: «Si escoltem els plens, que són barrocs, sembla que estiguem al segle XVII, però si posem els aflautats, passem al període romàntic.» Però no tots els tubs daten de segles anteriors, sinó que també podem sentir un so contemporani, gràcies als tubs que es van fer nous a Alemanya per suplir els que no es van poder aprofitar. Ens trobem, per tant, com diu Mn. Armand, davant d'un testimoni viu de la història.

Una gran empresa econòmica

Un factor essencial en aquesta restauració ha estat l'aportació econòmica de totes les empreses que han volgut participar en el projecte. La restauració finalment ha tingut un cost de més de 250.000 euros, tot i que com ens

La Diputació de Barcelona presenta un llibre dedicat al monestir de Santa Cecília

Macià Grau
Barcelona

La transformació del monestir de Santa Cecília de Montserrat va significar la creació d'un espai únic, que l'ha convertit en un espai d'art contemporani i referent de la cultura de Catalunya. Una vegada es van acabar les obres, la Diputació de Barcelona, responsable econòmic de la seva transformació, va decidir fer un llibre dedicat al monestir, juntament amb l'Abadia de Montserrat, que el va coeditar. La intenció d'aquest llibre és mostrar de la mà dels mateixos protagonistes com s'ha fet la transformació, i quin es el resultat obtingut. Es tracta d'una mirada àmplia a la restauració del monestir, que ens permet gaudir d'imatges inèdites i entendre el procés des dels seus inicis fins a la finalització a través de més de 200 pàgines.

El llibre va ser presentat el dijous 15 de març al vestíbul principal de l'edifici Can Serra de la Diputació de Barcelona, en un acte on hi van intervenir la presidenta de la Diputació de Barcelona Mercè Conesa, l'arquitecte Xavier Guitart, el crític d'art Daniel Giralt-Miracle i l'abat de Montserrat, Josep M. Soler. La presentació va servir perquè els autors expliquessin de primera mà quina ha estat la seva experiència, que en alguns casos va ser molt viva des del primer moment: «Em va fer molta il·lusió l'encàrrec de l'abadia, era un repte i una responsabilitat perquè sabia que el destí final era transmetre un missatge important», va explicar Guitart.

Per a tots els que hagin visitat el temple i tinguin interès per conèixer tots els detalls de la seva restauració, el llibre ho explica en cinc grans blocs: el primer, escrit pel pare Francesc Xavier Altés i Aguió, detalla les reformes que ha patit l'edifici al llarg de la història, des de la seva creació fins a la intervenció de Puig i Cadafalch el 1927-1930. El segon apartat està dedicat a la investigació arqueològica, i està escrit per Eduard Sánchez, un reconegut arqueòleg que explica els orígens del temple. Seguidament, l'arquitecte Xavier Guitart Tarrés explica com va ser la intervenció al conjunt, com a director tècnic de la restauració del monestir.

Els dos últims blocs se centren en el que coneixem com l'Espai d'Art Sean Scully, i ens apropem a comprendre el significat de cadascuna de les peces que integren la seva intervenció. Els seus autors són l'historiador d'art Albert Mercadé i el crític d'art Daniel Giralt-Miracle.

Bernat Bailbé és l'organista titular de la basílica.

explica Mn. Armand, en un principi no era possible saber quina seria la xifra: «Quan et poses en una empresa així econòmicament mai saps com anirà la cosa, sempre sorgeixen complicacions.» Gran part d'aquests diners els ha aportat l'Ajuntament de Barcelona (ICUB), i la fundació bancària "la Caixa". La tercera força és la Diputació de Barcelona, que també ha ajudat a la restauració. D'altra banda, altres empreses privades també han aportat donacions més mòdiques, com també ho han fet els feligresos de la mateixa parròquia. El vitrall que està situat damunt l'orgue ha anat a càrrec del Ministeri de Foment, que va acceptar fer-se càrrec de la restauració de tots els vitralls de la basílica. Estem davant d'una empresa en què han estat necessàries moltes donacions i diversificades, per tirar endavant un projecte costós i llarg però que ara finalment ha pogut veure recompensat els seus esforços.

Les condicions ambientals, una assignatura pendent

Les males condicions ambientals de la basílica van ser les causants del seu deteriorament, i és per això que abans de tornar a col·locar l'orgue, que es va retornar a l'església el 2007, es van realitzar també obres de restauració de tot l'emplaçament. Sota la direcció

MN. ARMAND PUIG

«L'orgue de Sant Just i Pastor és un testimoni viu de la història, ens permet sentir sons de diversos segles»

«El 2008 hi va haver la crisi, i de sobte ningú no volia o no podia ajudar. Per sort la situació va remuntar una mica, i el 2016 vam poder començar la restauració»

de l'arquitecte Joan Gavaldà, es van resoldre els problemes de filtracions d'aigua de la teulada, i es van sanejar les parets. A més es va decidir afegir una nova instal·lació elèctrica i un sistema de ventilació, que regularà la humitat i evitarà desafinacions i la degradació dels delicats elements de l'interior de l'instrument. Aquestes obres van implicar també la reparació del vitrall situat damunt l'orgue, que és neogòtic i data del 1869. El vitrall estava ple de forats, imperfeccions i irregularitats que posaven en perill el mateix estat de l'orgue, i és per això que era de vital importància la seva restauració. Aquesta vidriera però, no és l'única de la basílica que està malmesa, ja que als murs laterals hi ha vitralls que daten dels segles XVI i XIX, i que s'han de restaurar urgentment: «Són un lloc de fuites d'aire, i és perillós.

Encara que els forats siguin petits fan que no es pugui protegir la basílica i la climatologia es menja el lloc, a l'hivern fa molt de fred i a l'estiu tot al contrari», avisa Mn. Armand. La reparació dels vitralls és ara la màxima prioritat per a la basílica, que ja ha finalitzat la restauració de l'orgue però que encara té molta feina a fer per aconseguir recuperar totalment un edifici que estava molt deteriorat però que a poc a poc va recuperant la seva esplendor.

A partir del 15 d'abril

Nou format, el mateix cor.

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XXXVIII | NÚM. 2012
2,70 € | 15 ABRIL 2018

Actualitats científiques

S'ha mort el físic Stephen Hawking (1942- 2018)

Havia nascut el 8 de gener de 1942 a Oxford. Estudià física a l'University College d'aquesta població. I al 1962 es matriculà al Trinity Hall de Cambridge, que és on presentaria després la seva tesi doctoral, però ja li començaren aviat les dificultats de salut: només tenia 21 anys i es posà a sentir les molèsties de l'inici de la malaltia neurodegenerativa coneguda com esclerosi lateral amiotròfica (ELA). Així i tot es casà el 1965 amb Jane Vilar, però fou un matrimoni poc exitós. Tingueren tres fills però es divorciaren el 1991. (El 1995 ell encara es tornaria a casar; va ser amb una infermera, Elaine Mason, de la qual també es divorcià onze anys més tard). Mentrestant el 1979 obtingué la càtedra Lucasiana de matemàtiques de Cambridge (la que havia ocupat en el seu temps Isaac Newton), càrrec que pogué exercir fins al 2009. I aquella malaltia que l'anava immobilitzant va fer que el 1985 li haguessin de fer una traqueotomia que el deixà sense veu, però li proporcionaren un ordinador que podia emetre sons i així ja podia fins i tot amb veu mecànica seguir amb les seves classes, que hagué de deixar finalment el 2009, com hem dit. I encara visqué nou anys més.

Ben aviat adquirí celebritat, amb re-

Stephen Hawking va experimentar la gravetat zero durant un vol sobre l'oceà Atlàntic a l'abril del 2007 (AFA).

coneixement de les seves contribucions a la cosmologia. Des del 1960 treballa amb Roger Penrose per trobar l'explicació matemàtica de la singularitat de l'espai-temps que ha donat lloc al Big Bang. I el 1988 publica *Breu història del temps: del Big Bang als forats negres*. Aquest llibre li dona celebritat. L'ha redactat molt entenedor i això fa que

tingui un èxit notable la seva publicació. Seguiran d'altres estudis, que no cal que detallem, però que van mostrant el seu geni científic i rep moltes reconeixences. És membre de la Real Societat de Londres i de l'Acadèmia Nacional de Ciències dels Estats Units d'Amèrica, i també el fan membre de l'Acadèmia Pontifícia de Ciències del

Vaticà. Obté 12 doctorats honorífics i medalles de diverses institucions. I és que el seu treball sobre com es produí el Big Bang i la constitució dels forats negres (que com sabeu són estrelles col·lapsades de gran massa) és de debò de primer ordre. Mostra, entre altres coses que un forat negre també emet radiació i que amb el temps (però molt de temps!) acabarà evaporant-se.

Ara bé, hem de dir que no creia en Déu. En el llibre que hem dit escriu: «Si arribem a descobrir una teoria completa seria el triomf de la raó humana perquè aleshores coneixeríem la ment de Déu.» Però més tard afirma que posa «Déu» en sentit metafòric: «No cal invocar Déu com el qui encengué la metxa i creà l'univers» i també: «Déu és el nom que la gent dona a la raó de per què som aquí. Però crec que aquesta raó són les lleis de la física i no Algú amb qui puguem tenir una relació personal.» I, amb més força encara: «Ningú no va crear l'univers ni dirigeix el seu destí. No hi ha cel ni cap altra vida esperant-nos.» I és que diu que amb les lleis de la física ja n'hi ha prou, però li diríem: «I aquestes lleis, tan intel·ligents s'han fet soles?» Com que ara ja és a l'altre món, segur que ha canviat de manera de pensar...

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Gent de casa

Antoni Altadill i Teixidó

El tortosí Antoni Altadill i Teixidó és un personatge avui poc conegut, gairebé oblidat, però que en la seva època va ser un home força mediàtic, escriptor prolífic, sempre en llengua castellana com era habitual en aquells anys, que gaudí d'un ampli reconeixement i que va ser força avançat per a la seva època, una època que Espanya es dessagnava en constants conflictes, guerres civils, pronunciaments militars i revolucions.

Nascut a la Ciutat del Baix Ebre el 17 d'abril de l'any 1828, marxa a estudiar dret a la Universitat de Barcelona, tan bon punt obria de nou, després del trasllat de la ceriverina. Estudis de Dret que va abandonar poc més d'un any després d'iniciats, perquè el verí del periodisme el va tocar.

Tan bon punt esclatà la Revolució del 1854 va marxar a Madrid per fundar el diari *El Pueblo*. Va tornar a Barcelona el 1857, com a redactor de *La Discusión* i *El cañón Rayado*, just en els moments de la guerra d'Àfrica, el 1860, durant la qual va adoptar posicions netament pacifistes, quan no antimilitaristes, postura

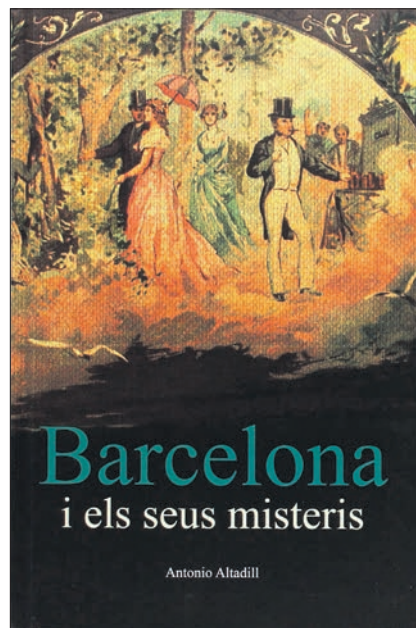

Antonio Altadill.

El 2015 l'Ajuntament de Barcelona va reeditar la seva obra, traduïda al català, «Barcelona i els seus misteris».

molt atrevida per l'època.

El 1869, quan com a continuació d'*El Federalista*, Valentí Almirall i Gonçal Serraclara van fundar *El Estado Catalán* per ressaltar el Pacte de Tortosa d'aquell any, Altadill va ser un dels redactors, alternant amb personatges peculiars com el reusenc Cels Gomis, folklorista i geògraf; Fe-

Antonio Altadill

liu i Codina, o Joan Tutau, que arribaria a ministre.

Altadill va ser durant un temps secretari del figuerenc Narcís Monturiol, i va participar com a gestor financer en la campanya per a la construcció del submarí *Ictineus*, marxant a Cuba i Amèrica Llatina. La seva novel·la *Barcelona y sus misterios*, de

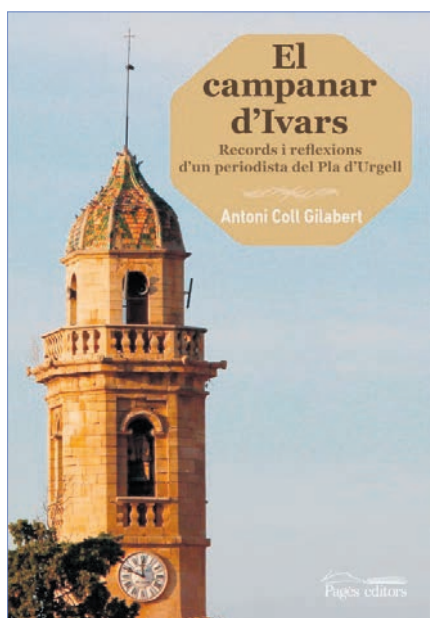
Joan Pallarès-Peronat
Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

1860, tracta justament del retorn a Barcelona d'un progressista exiliat quan el govern de Narváez descobreix la corrupció dels poderosos.

Governador de Guadalajara i Múrcia en temps de la I República, destaca de la seva obra literària, en què a vegades utilitzava el pseudònim Antonio de Pàdua, a part del drama històric *Don Jaime el Conquistador*, un seguit de títols o bé d'història, sobretot contemporània del seu temps, o de temàtica bíblica, en la qual s'especialitzà, com *La Pasión de Jesús*, *María Magdalena*, *José y la mujer de Putifar*, *La casta Susana*, *La madre de los Macabeos*, *Ester*...

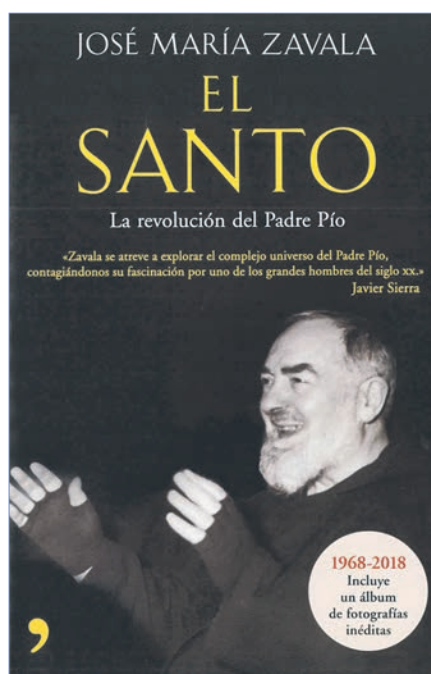
Antoni Altadill va morir a l'edat de 51 anys, a la Ciutat de Barcelona, el 15 de gener de l'any 1880 i encara generacionalment la seva vida coincideix amb la cronologia de La Renaixença i de fet tingué contactes i amistats amb molts dels seus representants, però el seu esperit més republicà i federal l'apartaria de formar part d'aquell moviment, i s'integraria en un sector menys romàntic i més progressista.

ANTONI COLL GILBERT
El campanar d'Ivars
Pagès Editors, 2018, 188 pàg.

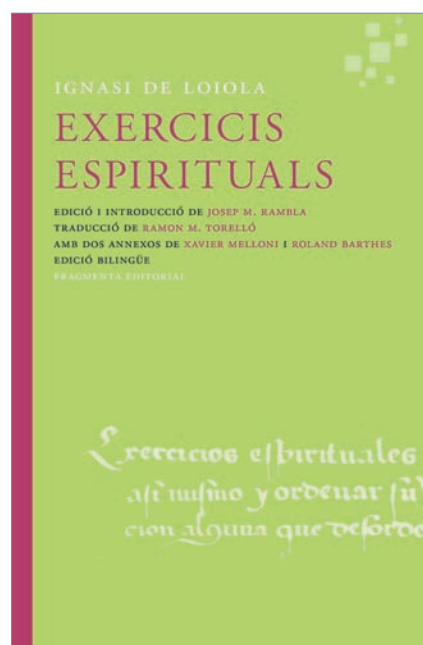
Aquest llibre és un homenatge de l'autor a la terra que el va veure néixer i a la qual torna sempre que pot. Són records i reflexions d'un periodista del Pla d'Urgell que evoca els anys de la seva infantesa, la vida al camp i la postguerra, tot això en connexió amb experiències personals que l'han dut a conèixer i tractar molts personatges. Uns capítols escrits amb un llenguatge periodístic senzill i ple de vivacitat.

JOSÉ MARÍA ZAVALA
El santo
La revolución del Padre Pío
Temas de Hoy, 2018, 432 pàg.

El Pare Pius és un meteorit de l'edat mitjana en ple segle XXI, que, en el 50è aniversari de la seva mort, el 23 de setembre del 1968, continua fent honor a la seva paraula: «Donaré més guerra mort que viu», va prometre. Un llibre ple de testimonis i documents inèdits que, sens dubte, us provocarà un terratrèmol interior d'intensitat vuit a l'escala de Richter.

IGNASI DE LOIOLA
Exercicis espirituals
Fragmenta Editorial, 2017, 407 pàg.

A través dels *Exercicis espirituals*, Ignasi de Loiola sotmet la meditació religiosa a una feina metòdica. Aquest llibre proporciona materials, perfectament estructurats, per a un recés interior de fins a quatre setmanes. Es tracta d'una proposta de pedagogia espiritual amb la finalitat d'elaborar tècnicament una interlocució amb Déu. Edició bilingüe castellà-català.

ANTONIO GIL MORENO
Besos de Dios a medianoche
Paulinas, 2017, 150 pàg.

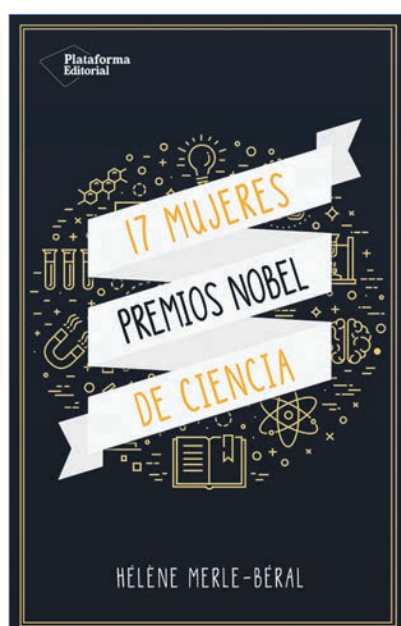
Quan es fa el silenci al voltant nostre, Déu s'apropa a nosaltres i besa el nostre cor anhelós. Aquest llibre ens ofereix missatges senzills, fàcils d'entendre, llums que il·luminen no només el camí, sinó les nostres passes. La llum per excel·lència és la Paraula de Déu, però en el nostre caminar trobem avingudes de petites llums que ens descobreixen paisatges de fe, d'esperança i d'amor.

PATRICIA SOLER
(il·lustració i textos) L'encís del comerç emblemàtic
Ajuntament de Barcelona, 2017, 84 pàg.

Aquest llibre és un viatge per les botigues més emblemàtiques de Barcelona. El comerç barceloní de tota la vida que han viscut els nostres besavis, avis i pares, també el viuran els nostres fills si els ensenem a conservar-lo, no només com a comerç tradicional i de barri, sinó també com a patrimoni històric, ja que molts d'aquests establiments tenen una arquitectura, unes façanes i un mobiliari molt singulars que cal preservar.

HÉLENE MERLE-BÉRAL
17 mujeres Premios Nobel de ciencias
Plataforma Editorial, 2018, 305 pàg.

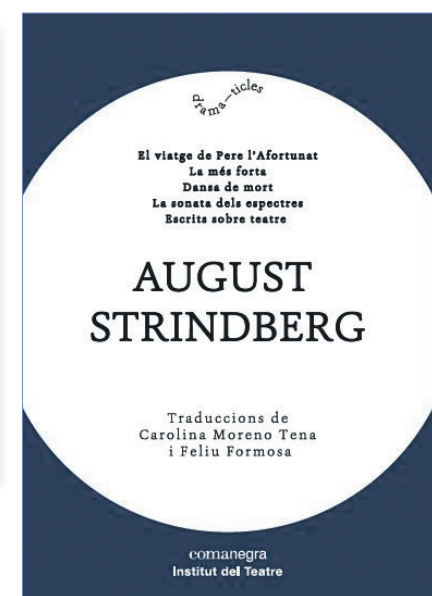
Fins avui, només els treballs científics de 17 dones han estat guardonats amb el Premi Nobel. Marie Curie va ser la primera, el 1903 i el 1911, seguida de la seva filla Irène Joliot-Curie el 1935, però altres romanen a l'ombra. Aquest llibre presenta les trajectòries, sovint sorprenents, d'aquestes dones que van aconseguir l'excel·lència en un medi que va ser i que continua sent en gran mesura masculí.

MOIRA BUTTERFIELD
Nueva York
Rutas divertidas
geoPlaneta, 2018, 102 pàg.

Prepareu-vos per explorar aquesta ciutat! 19 fantàstiques rutes temàtiques que us mostraran els secrets més ben guardats de Nova York. Descobriu què s'amaga en un jardí de carabasses, per què podeu trobar vaques al metro, com fer-se ric menjant *hot dogs*, quina mena de joc és el *stickball*, quantes plantes té l'edifici Flatiron... Moltes històries i curiositats.

AUGUST STRINDBERG
El viatge de Pere l'Afortunat, i altres...
Editorial Comanegra-Institut del Teatre, 2017, 271 pàg.

August Strindberg (Estocolm 1849-1912), immers i compromès amb la crisi del drama modern, va elaborar les seves dramàturgies a l'entorn de l'exploració del jo.

En aquest volum es presenta una selecció de l'evolució d'una recerca que recull els temes i les preocupacions principals de l'autor en el context de crisi de la consciència individual i col·lectiva a Europa.

Crítica literària

Ara com abans: presos polítics

Casualment, i oportunament, m'ha arribat a les mans *La sala llarga*, el relat testimonial que l'escriptora republicana Antònia Abelló va fer sobre els dos anys que, un cop acabada la Guerra Civil, va estar empresonada al convent de les Oblates (Tarragona), reconvertida en presó. I ja us podeu imaginar per què dic *oportunament*: l'estat espanyol continua tancant gent a la presó per raons polítiques, i això pot fer que llegir aquest llibre sigui depriment. Però llegir-lo també pot ser, com veurem, molt il·lustratiu.

El testimoni d'Antònia Abelló és un dels pocs que tenim dels milers de dones que el franquisme va tancar de manera més o menys arbitrària (en el cas d'Abelló, per haver escrit a *Foment*, l'altaveu d'Esquerra Republicana a Reus).

Amb el dia a dia descriu l'estratègia de despersonalització i anorreament psicològic que, sobre les presones, exerceix el règim franquista en general i les monges del convent (les carcelleres) en particular. Anys després, un cop fora, relatar l'ex-

ANTÒNIA ABELLÓ I FILELLA

La sala llarga i altres escrits

Ajuntament de Reus, Àrea de Cultura Reus, 2009

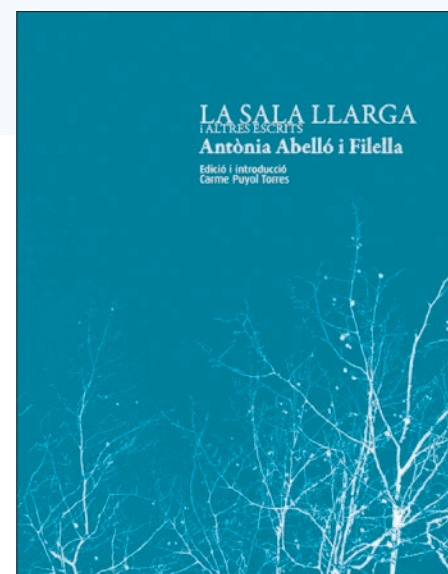
periència esdevé el bàlsam necessari per refer-se de tanta brutícia i tanta injustícia:

«Ens volen sense empenta, sense iniciativa.» «Res per poder llegir, res per poder escriure. Per poder escriure com escrivia abans, els meus articles vibrants d'amor patri, els meus articles que m'han portat ací, però que no me'n dolc gens, oh no!» «Demà tampoc tindrem comunicació; el còmput s'ha fet perquè no tinguem visita, ni correspondència durant un temps més llarg que el marcat.» «Les monges diuen que s'hi fan per amor a Déu, que diu "donar menjar a qui té gana", "estimeu-vos com a germans". Pobra monja i pobre capellà, que poc que sabeu de l'amor als vostres iguals i que malament compliu les lleis del vostre Déu.»

Aquests últims mesos cada dijous han emès als Cinemes Texas la pel·lícula de Pere Portabella *El sopar* (1974), que reproduïx una sobretaula entre diversos presos polítics sota el franquisme. Un d'ells explica l'objectiu del règim: deixar-los «secs» de política i que tornin a la vida privada. Exactament el que van pretendre amb Antònia Abelló. Exactament el que ara pretenen amb Oriol Junqueras, Joaquim Forn, Jordi Sànchez, Jordi Cuixart i tots els polítics catalans amenaçats i exiliats.

Dèiem que el relat d'Antònia Abelló és il·lustratiu perquè, com el film de Portabella, mostra la intenció última del règim espanyol (franquista i del 78): que deixin de fer política. Per això són presos polítics. Un record per a tots ells.

David Claret
Arquitecte i geògraf

Crítica teatral

Passió feréstega entre llums i ombres

«SOL SOLET»,

d'Àngel Guimerà

INTÈRPRETS: Mercè Arànega, Laura Aubert, Javier Beltrán, Roger Casamajor, Laia Duran, Oriol Genís, Antònia Jaume / Alba Pujol i Ramon Pujol

DIRECCIÓ: Carlota Subirós
Sala Petita, Teatre Nacional de Catalunya, Barcelona.
Fins al 8 d'abril

Si bé en les obres més conegudes d'Àngel Guimerà (Santa Cruz de Tenerife, 1845 - Barcelona, 1924) es troben rastres de la seva accidentada infància, amb un temps d'incertesa d'identitat i no reconegut com a fill biològic fins al cap d'uns anys, en aquesta obra, *Sol solet*, del 1905, aquest rastre encara és més evident. *Sol solet* s'escriu quan Guimerà ja tenia un extens catàleg d'altres obres prou conegudes com *Mar i cel*, *Terra baixa* o *La filla del mar*, però en aquest cas, *Sol solet* va ser injustament rebutjada quan tocava i, posteriorment, oblidada i per això gairebé desconeguda fins ara.

A *Sol solet* hi ha la presència de dos germans, un més estimat que un altre per la mare, més viatger i seductor. L'altre, més arrelat a l'hostal, de caràc-

© David Ruano

Javier Beltrán (al fons), Mercè Arànega, Laura Aubert i Ramon Pujol en una escena de l'obra «Sol solet» al TNC.

ter aspre, gelós i tocat per la fatalitat del vici. Àngel Guimerà va tenir un germà que de seguida, i no com ell, va ser reconegut pel matrimoni. A *Sol solet* hi ha també l'amic mariner del germà viatger a qui ha salvat d'un naufragi. El nouvingut confessa que no se sent d'enlloc, es deixa per obtenir una abraçada o un petó de la mare de l'hostal i acaba guanyant la partida i emportant-se el fill que ha tingut amb la jove neboda de l'hostal,

com un trofeu.

Però, a *Sol solet*, hi continua havent el drama propi de les obres de Guimerà i que no sempre s'ha sabut espigolar prou bé com ha fet ara la directora Carlota Subirós, extraient-ne el moll de l'os i convertint-la en una peça que l'aparella al costat del millor teatre europeu de fa cent anys.

Per aconseguir-ho, Carlota Subirós ha emmarcat en un espai tenebrós, volgudament fosc, els personatges

de *Sol solet*. Tots vaguen per l'espai de l'hostal apartat del poble com una ombra d'ells mateixos, una ombra que el moviment, la il·luminació i la despullada escenografia converteix en el centre de la trama.

I un cop perfilat l'espai i balancejat el discurs entre les llums i les ombres que ja planteja Àngel Guimerà en el text, els espectadors amb prou feines hi reconeixen l'autor dels drames presumptament rurals i hi descobriren, en canvi, la destresa d'un autor avançat al seu temps.

¿I, si no, de què havia de venir el rebuig de l'època a *Sol solet* si no pel paper que Guimerà atorga a la jove neboda protagonista de l'hostal i a la seva lluita per l'amor perdut i l'amor guanyat i la penyora de la seva llibertat com a dona que ha de pagar per la criatura?

Carlota Subirós ha mirat l'Àngel Guimerà d'entresegles XIX i XX amb ulls d'avui. El repartiment és compacte al voltant dels personatges fantasmagòrics de la Llum i l'Ombra. I allà on simplement pot semblar que hi hagi una passió feréstega, la directora hi ha descobert allò que, més de cent anys després, especialistes en infància, juristes, polítics i assessors familiars anomenada «el dilema de la custòdia compartida», tantes vegades esqueixat avui per la mateixa passió feréstega que amaga *Sol solet*.

Andreu Sotorra
Escriptor i periodista
andreu.sotorra@gmail.com

Des del carrer

P. Jesús Sans Compte, prior dels Carmelites de Badalona

«L'Església de futur ha de ser menys clericalitzada i més evangèlica»

Joan Andreu Parra

«Déu és saborós com una croqueta.» Aquest també podria haver estat el titular d'aquesta entrevista que es va realitzar en un establiment especialitzat en aquesta delicadesa gastronòmica. El pare Jesús Sans (l'Arboç, 1958) és un exemple vivent de la pastoral de proximitat i aquesta va ser l'expressió que li va etzibar al dependent que va confessar-se descregut.

Des del setembre passat, el pare Sans és el nou prior dels Carmelites a Badalona. Ha deixat la capital del Segrià on durant quinze anys va presidir Unesco Lleida i va ser membre fundador de l'Assemblea Municipal de les Religions. És professor de diàleg interreligiós a l'ISCREB de Lleida i properament ho serà al de Barcelona. Acaba d'engegar el grup Carmel Ecumènic i Interreligiós de Badalona, amb una vintena de membres i que es trobarà de manera regular el tercer dilluns de cada mes a les 20 h.

Quina comunitat carmelita s'ha trobat a Badalona?

M'he trobat una comunitat oberta, viva, creativa, dinàmica i solidària, seguint les petjades de Teresa i Joan de la Creu que potencien petites comunitats amb un equilibri entre la mística i el compromís solidari. A més d'això, l'important de la comunitat són la pregària en comunitat, la fraternitat i el treball i el compromís. Tenim la sort de comptar amb un voluntariat de laics fabulós i corresponsable de la pastoral.

Heu creat un grup de pregària i formació per conèixer millor les tradicions religioses a Badalona. Com somia aquest grup d'aquí a cinc anys?

El grup serà el mateix que ara havent aprofundit en l'amistat, en la comunitat i en la formació interreligiosa.

Què pot aportar l'escola mística carmelitana per tirar-lo endavant?

La mística de la comunitat, de la relació amb Déu i del diàleg amb els germans.

Serà una cèl·lula aïllada o connectada?

El futur de tota persona és que estiguem sempre en relació i en creixement

i, per tant, el nostre grup vol seguir aquesta línia. Estarem en connexió amb els altres grups del Carmel Ecumènic i Interreligiós que hi ha a la península, amb totes les iniciatives ecumèniques que hi hagi a Badalona, amb el centre Unesco Catalunya i amb la delegació diocesana d'ecumenisme i relacions interreligioses.

Com promoueu el protagonisme del laïcat?

Amb confiança, responsabilitat i llibertat, i també formació; sempre dins d'un diàleg constructiu. Cadascú —laics, preveres i religiosos— té el seu paper i una manera d'entendre la vida. Si volem una Església de futur ha de ser amb responsabilitats, menys clericalitzada i més evangèlica; tots estem en el vaixell de l'Evan-

geli, en la línia de Jesús. Per això cal més transparència, més senzillesa, més proximitat a la gent pobre.

Vostè té experiència en el treball ecumènic a Mallorca, l'any 2015 va publicar un llibre sobre la pregària interreligiosa i a Lleida va impulsar el Grup de Diàleg Interreligiós. És possible pregar junts?

Una constant de la meua vida és la dimensió ecumènica i la interreligiosa. Un professor de Mística comparada al noviciat em va fer descobrir que el món té diferents colors, diferents religions. Ell havia vingut de Japó i em va ajudar a llegir el Tao, entre altres, i a obrir el tercer ull, el de la saviesa.

En el meu llibre, *La pregària interreligiosa avui. Poden pregar juntes les religions?* (Pagès Editors, 2015),

explico que sí que podem pregar juntes, malgrat que hi hagi diferències teològiques; l'important no és el pensament sinó la mateixa vida. Allò que ens uneix a la humanitat és un dels llenguatges més profunds, la poesia i el silenci, també la música, l'art, la pintura. Un eix que ens uneix a totes les religions és el silenci fecund, la pregària feta estimació.

Hi ha un coneixement suficient entre les diferents confessions?

No, estem encara a les beceroles. Per desgràcia, hi ha molta desconexió, por, prejudicis i monopolis de les religions; el camí del futur eclesial ha de ser caminar, resar, col·laborar i treballar plegats, perquè hi hagi més pau, més justícia, més amor i així el món veurà que som testimonis d'unitat.

Rauxa

El sentit de Pasqua

Eduard Brufau

Avui s'estén la creença que gràcies a l'accelerat procés tecnològic tard o d'hora tot podrà ser explicat i resolt. Segons aquesta concepció, la persona pot ser concebuda de manera exclusiva com un feix de neurones i de processos bioquímics; així, el patiment, el dolor, la malaltia i fins i tot la mort no serien gran cosa més que un desajustament o un desgast perfectament reparables. En aquesta visió de la persona i de l'univers, el mal, la desgràcia i la tragèdia són una capa de vernís afegida que es pot retirar i que no arriba a afectar el fons de la vida humana.

Instal·lats en aquesta perspectiva Déu és sobrer; al costat de la nostra capacitat tecnològica la creu de Crist és una

redempció imperfecta i l'adoració de la creu una obsessió pessimista, esclava de la foscor que imperava abans del present tecnològic. Igualment, un plor gaire insistent esdevé sospitós de falta de confiança en aquest progrés tan manifest.

Enlluernada per la seva pròpia llum, aquesta mentalitat tecnològica no distingeix la claror dolça de la Resurrecció de Crist. Ell no se'n ofereix pas com la solució a un problema, sinó com el sentit del món que el salva de caure en el no-res. Gràcies a Ell podem tenir algú al davant i veure-hi, no pas un munt de connexions neuronals, sinó una persona que val la pena estimar.